

Kaupunginvaltuustolla
vuoden viimeinen
kokous

s. 6

Liikkeelle nyt
- Hjalles Harkimo vieraili
Pudasjärvellä

s. 10

Hetekylän
Keinäsperältä
motokuskiksi Kanadaan

s. 16

Nro 13 • to 30.12.2021

PUDASJÄRVELÄINEN

PUDASJÄRVEN ASIOISTA KERTOVA, PUOLUEISTA RIIPPUMATON, PAIKKAKUNNAN UUSI OMA LEHTI

Ota taksi - oikea taksi.

OTAXII

Pudasjärvi 0100 84250

1,25 €/puh + 1,00 €/min + pvm

TAKSINI! LATAA ILMAINEN SOVELLUS

Syötteen Taksi palvelee

0200 964 46

(1 €/ puh. + pvm)

Samasta numerosta myös lentokenttäkuljetukset.

OTAXII SUOSITTELEE: **LATAA ILMAINEN TAKSINI-SOVELLUS**

Nopeaan ja helppoon taksitilaukseen!

KELATAKSI

OTAXII

Paikallinen ja Palveleva!

Kelataksin tilausnumero muuttuu
1.1.2022 alkaen. Uusi numero on:

0800 93377

Tilauspuhelu on maksuton ja palvelee 24/7.

PALVELEMME:
Perjantaina 31.12.2021 klo 9-18
Uuden Vuoden päivänä 1.1.2022 suljettu

Hypää Uutta Vuotta!

Apteekkimme palvelee myös verkossa.

PUDASJÄRVEN APTEEKKI

PALVELEMME:
Arkisin 9-18,
lauantaisin 9-14
www.pudasjarvenapteekki.fi

Kauppatie 1, 93100 PUDASJÄRVI. Puh. (08) 821 185

pieni ele

Aluevaalit 2022

Ennakoäänestys 12.1. - 18.1.2022
Vaalipäivä 23.1.2022
www.pieniele.fi

Pudasjärven Invalidit ry.
KERHOPÄIVÄT vuonna 2022

Kuukauden toinen torstai klo 14 - 17
Seurakuntakeskuksen RIPPIKOULUSALI

Tammikuu	to 13.1.	teemana talvi
Helmikuu	to 10.2.	teemana ystävyys
Maaliskuu	to 10.3.	Kevätkokous
Huhtikuu	to 14.4.	teemana pääsiäinen
Toukokuu	to 12.5.	teemana äitiys ja suomalaisuus
Kesäkuu	to 9.6.	teemana kotikylät
Heinäkuu lomallaan!		
Elokuu	to 11.8.	teemana syksy
Syyskuu	to 8.9.	Syyskokous
Lokakuu	to 13.10.	teemana kirjallisuus
Marraskuu	to 10.11.	teemana isyys
Joulukuu	to 8.12.	Pikkujoulu

LEIKKAA TALTEEN!

SYÖTTEEN AUTOMYYNTI

pieni autoliike tunturin kupeella

Kelosyötteentie 90, 93280 Syöte
P. 040 665 0205
myynti@syotteenautomyynti.fi

Myös vaihto onnistuu. Rahoitus jopa ilman käsirahaa ja kaskopakkoa. Pienellä kuukausierällä alk. 69 €/kk.

Toyota Avensis viistoperä 1,8 bensa, vm. 2007, aj. 303 600 km, kats. 2/2021, siisti ruosteeton, automaattinen ilmastoitus, kahdet hyvät renkaat, vetokoukku. **3950 €**

Toyota Corolla 1,6 bensa farmari, vm. 2004, aj. 240 900 km, kats. 27.12.2021 huomautuksitta, kahdet hyvät renkaat, automaattinen ilmastoitus, vetokoukku. **3250 €**

Toimitamme auton tarvittaessa kotiisi. Ostamme autoja.
Soita ennen kuin tulet.

Hypää Uutta Vuotta!

Vuoden ensimmäiseen lehteen tulevat ilmoitusaineistot jo poikkeuksellisesti jo ma 3.1.2022 klo 14 mennessä.
Lehti painetaan jo tiistaina.

PUDASJÄRVELÄINEN

KAIKKI LASIT

SISÄLTÄÄ KEHYKSET JA LINSSIT

OSTA 1 -40%

OSTA 2 -50%

SILMÄASEMA

ILMAINEN OPTIKON NÄÖNTUTKIMUS SILMÄLASIEN OSTAJALLE VARAA AIKA SILMÄASEMA.FI

PUDASJÄRVI Toritie 1, 020 760 8649

0€

SUOMALAINEN PALVELU MEILTÄ SAAT BONUSIA

Tarjous on henkilökohtainen ja koskee uusia silmälasin- ja aurinkolasitilauksia eikä sitä voi yhdistää muihin etuihin eikä pakettihinnoiteltuihin tuotteisiin. Yksien lasien ostajalle 40 %:n alennus, kaksien ostajalle molemmat -50 %. Tarjous ei koske lääkinällisiä hoitotuotteita. Tarjous on voimassa 30.12.2022 asti.

Joulutervehdys avannosta

Jouluterveiset avantouintitontuilta Minnalta, Jenna-Riikalta ja Paulalta! Jouluviikon maanantaina vietimme avantouintiköörin pikkujoulua Pietarilassa.

Uintikisat Puikkarissa

Syyskauden viimeiset uintikisat järjestettiin Puikkarissa 28.11.2021. Mukana oli tällä kertaa seitsemän uimaria. Tervetuloa ensi vuonna mukaan kaikki entiset ja uudet uimarit!

Tulokset:

Tytöt 5 v, vapaa 10 m: 1. Neemi Puominen 16.1. **Pojat 7 v, vapaa 25 m:** 1. Luu-

kas Kumpula 42.7. **Pojat 8 v, vapaa 25 m:** 1. Eemeli Ylilehto 40.1. **Tytöt 11 v, vapaa 25 m:** 1. Ellen Kumpula 22.7. **Tytöt 11 v, rinta 25 m:** 1. Neela Puominen 28.1. **Pojat 12 v, vapaa 50 m:** 1. Antton Kumpula 43.7. **Pojat 12 v, selkä 50 m:** 1. Antton Kumpula 1.01.0. **Tytöt 13 v, selkä 50 m:** 1. Miila Puominen 51.6.

Sanajumalanpalvelus seurakuntakodilla 1.1.2022 kello 10. Toimittaa Timo Liikanen, kanttorina Sauli Vaitiniemi. Tilaisuuteen voi osallistua kirkkosalissa 40 henkeä ja isossa kahviossa 25 henkeä. Striimaus seurakunnan YouTube-kanavalla.

Messu seurakuntakodilla su 2.1.2022 kello 10. Toimittaa Anneli Toppinen, avustaa Oskari Holmström, kanttorina Sauli Vaitiniemi. Tilaisuuteen voi osallistua kirkkosalissa 40 henkeä ja isossa kahviossa 25 henkeä. Striimaus YouTube-kanavalla.

Seurakuntakodin ikkunoilla on ulkoapäin nähtävillä Joulupolku 9.1.2022 saakka. "Kertomus aasin jouluvaelluksesta Betlehemin seimen äärelle" Lähtö on kellotornin vierestä olevalta ilmoitustaululta. Polulta löydät katseltavaa, koettavaa, kuunneltavaa (QR-koodilla).

Pastoreiden yhteystiedot 1.1.2022 alkaen: Anneli Toppinen 040 595 2037, Oskari Holmström 040 835 1250.

Diakoniatyön vastaanottoa ei ole viikolla 52. Kiireellisissä asioissa voitte olla yhteydessä p. 040 820 7223

Kirkkoherranviraston aukiolo ja asiakaspalvelu: Kirkkoherranvirasto on avoinna viikolla 52 ja 1 ma ja ti kello 9.00-11 ja 11.30-14, torstait suljettu. P. 08 882 3100.

Kastettu: Paulus Samuel Kiuru.

www.pudasjarvenseurakunta.fi

Jari Valkonen esittämässä seurakunnan tervetuloa viime kevään ylioppilajuhlissa Hirsikampuksella.

Jari Valkonen on toiminut puolitoista vuotta seurakuntapastorina Pudasjärven seurakunnassa.

Puolitoista Pudasjärven vuotta

Vuosi 2021 lähenee loppuun ja samalla lähenee loppuun myös aikani täällä Pudasjärvellä. Nämä puolitoista vuotta ovat olleet äärettömän antoisia ja opettavaisia aikoja; näiden puolitoista vuoden aikana olen saanut niin paljon oppia ja kokemuksia seurakuntatyöstä, että tuskin missään muualla olisin. Tunnen suurta kiitollisuutta paitsi Pudasjärven seurakunnan työyhteisöä kohtaan, myös kaikkia teitä pudasjärveläisiä kohtaan, jotka olen saanut oppia tuntemaan ja joiden kanssa olen saanut keskustella kirjaimellisesti elämän ja kuoleman kysymyksistä.

Aloittaessani Pudasjärvellä heinäkuun alussa vuonna 2020 aivan ensimmäisiä työtehtäviäni olivat muutamat hautaan siunaamiset Riekinkankaan hautausmaalla. Pentti Rieki, joka tuolloin vielä toimi seurakuntamestarina, kehotti niin sanotusti laittamaan "ohvia, ettei etelän miehen tarvitse huijota". Ja etelän mies tuumasi, että minähän en myrk-

kyä käytä - toista kertaa en tuota tuumannut.

Hillahulluus yllätti myös. Ei toki minua henkilökohtaisesti, mutta välillisesti kyllä: kun heinäkuussa 2020 yritin tavoitella ihmisiä eri asioissa puhelimitse, olivat kaikki joko menossa hillaan, parhailaan hillassa tai tulossa hillasta. Ja sitä paitsi olen edelleen sitä mieltä, että se marja on lakka. Tähän liittyen opin myös, että täällä Pudasjärvellä on aivan ainutlaatuisia eläinlajeja, joita ei käsittäkseni missään muualla tavata - hillakarhu on tällainen laji.

Työ ei tekemällä lopu, sanoo vanha sananlasku. Ja se kyllä piti varsin hyvin paikkansa. Sain siunata, kastaa, vihkiä, toimittaa jumalanpalveluksia, pitää rippikouluja, raamattupiiriä, sururyhmää ja vieläpä viihtyä eri kyläkuntien nuotioilloissa Markon kanssa. Ja myös kirkkoherranviraston hoitaminen tuli tutuksi; kun seurakuntamme liittyi Oulun aluekeskusrekisteriin, sain joka toinen torstai palvel-

la seurakuntalaisia myös vi-

rastoasioissa. Niin, ja muuttomieheksikin päädyin viime kesänä. Kaikki tämä oli mahtavan monipuolista työtä, josta olen kiitollinen ja jota arvostan kovasti.

Seurakuntapastorin työ pysäytti minut itsenikin useamman kerran niin sanottujen perimmäisten kysymysten äärelle. Eri yhteyksissä sattui joskus hyvinkin puhuttelevia tilanteita, kahden keskiä keskustelua tai vaikkapa hautaan siunaaminen, jossa oli paikalla meidän työntekijöiden lisäksi vain yksi vainajan läheinen. Toki sinänsä siunattua oli se, että paikalla oli edes tuo yksi ihminen - suurissa kaupungeissa tapahtuu aina silloin tällöin, että vainaja siunataan ilman yhtäkään saatatajaa. Siitä huolimatta tuo tilanne hiljensi hetkeksi - elääkö täälläkin keskellämme niin yksinäisiä ihmisiä, että on vain ajan kysymys, kun täällä siunataan vainaja ilman yhtäkään läheistä?

Olen siirtymässä tammi-kuussa lisälmen seurakunnan palvelukseen diakoniapapiksi; vaihdan samalla

hiippakuntaa. Tiedän, että tuolla hiippakunnanvaihtamisilmaisulla on paikallinen kaksiohjelma, mutta toivoakseni se lopullinen hiippakunnan vaihtoni on vielä kaukana edessäpäin. Pudasjärvi tulee aina olemaan muistoissani se paikka, jossa sain aloittaa papipurani - minähän olen varttuneemman iän ammatinvaihtaja ja takanani on pitkäaikoinen kaupallinen työura ennen pappisvihkimystä. Toivon, että olen voinut oman iän tuoman elämäkokemukseni myötä olla tuomassa teille täällä Pudasjärvellä esille jotakin sellaista, joka on ehkä herättänyt ajatuksia, tai joka on ehkä saanut teidät ristimään kätenne ja toivomaan, että jatkaisin matkaani mahdollisimman pian. Kaikki ajatukset ovat sallittuja, kaikkia tunteitane kunnioitan ja jokaiselle teistä toivotan mitä suurinta Taivaan Isän siunausta tulevaan vuoteen ja elämäänne pidemmällekin eteenpäin.

Siunaavin lähtöterveisin
Jari Valkonen

Luuk. 2:21 Laulakaa enkelien kanssa

Moni kaivaa joululaulujen korvamadot näinä päivinä pois korvistaan. Ensi jouluna sitten taas, mutta nyt saa riittää. Paitsi kenties yksi laulu. Sovitan sen paremmin juuri uuden vuoden vaihtumiseen ja uuden vuoden päivään. Tuo laulu on, Maa on niin kaunis.

Kerrotaan, että sen juuret ovat keskiaikaisten pyhiinvaeltajien matkalaulussa. Toki nykyiset sanat kirjoitettiin Tanskassa 1800-luvun alkuvuosina ja Hilja Haahti runoili suomeksi ne 1910-luvulla. Niin tai näin, laulun kaunis sävel ja hiukan haaveellinen teksti ovat kuin

luodut rukoukseksi juuri uuden vuoden alkuun.

Eräs paljon käytetty kuva vuoden vaihtumisesta on pois menevä vanhus ja saapuva pieni vaippaikäinen pienokainen. Kuin kuva uudesta alusta ja jonkin vaihtumisesta. Tai kuin kuva kahdeksan päivää vanhasta Jeesuksesta valmiina ympärileikattavaksi juutalaisen tavan mukaan. Kuva myös tuosta laulusta, miespolvet vaipuvat unholaan.

Ihana on sielujen toivotie. Maailman kautta kuljemme laulain... Mikä on tuo sielujen toivotie, jota kuljemme

laulaen? Mikä on se laulu, joka vie taivasta kohti? Vasta tuon laulun lopulla löydämme sen. Se on enkelten laulu jouluyö-
n kunniaa ja ylistystä syntyneestä maailman vapahtajasta, joka kahdeksantena päivänä sai enkelin ilmoittaman nimen Jeesus. Nimen, joka tarkoittaa Herran on apu, Herra pelastaa.

Ruotsalainen emeritus piispa Martin Lönnebo kertoi kerran kauniin tarinan. Hän kertoi, kuinka kauan sitten eräessä pienessä kylässä jumalanpalvelus oli ohi, kirkko oli tyhjentynyt ja suntio oli sulkemassa kirkon ovea ulkopuolelta

isolla avaimella. Yhtäkkiä hän kuulee, kuinka kirkon sisästä kuuluu laulua. Hän kuuntelee hetken ja ymmärtää sitten - enkelit olivat jääneet kirkkoon laulamaan. Sitten Lönnebo sanoi; opetelkaa laulamaan enkelien kanssa.

Vaikkapa näin uudenvuoden alla. Enkelit ensin, paimenille lauloi, sielusta sieluhun kaikki soi. Kunnia Herran, maassa nyt rauha. Kun Jeesus meille armon toi.

Ari Tähhkää
Hiippakuntasihtööri

Kuorojen yhteinen konsertti kirkossa

Sarakylän kappelikuoro kokoaa laajasti monen ikäisiä laulajia laulamaan yhdessä.

Vox Margarita kuoro, johon kuvaan tuli mukaan myös kuoroa perustamisesta lähtien johtajana toiminut Keijo Piirainen.

Kirkkokuoroon on laulanut uuden johtajansa johdolla vasta reilun vuoden. Mukaan on saatu useita uusia laulajia.

Pudasjärven kirkossa kuultiin neljännen adventin iltona, sunnuntaina 20.12. Pudasjärven seurakunnan kuorojen yhteiskonsertti.

Mukana olivat Pudasjärven kirkkokuoro, Sarakylän kappelikuoro ja Vox Margarita -kuoro. Kuoroja johti seurakunnan kanttori Keijo Piirainen. Konsertin ohjelmassa lähdettiin liikkeelle joulun valmistautumisesta ja adventin ajasta. Sarakylän kappelikuoron laulut Nyt sytytämme kynttilän ja Oi saavu jo Immanuel johtivat kuulijat tähän tunnelmaan.

Kirkkokuoron laulama Jeesuksen seimellä kertoi Marian ja Joosefin matkasta Betlehemiin. Vox Margaritan laulamassa laulussa Ihmettä kohti paimenet

seurasivat tähteä ja enkelien laulua Betlehemin seimelle. Timo Liikasen adventin lukemien neljännen adventin tekstien ja joulun lähestymiseen johdattavan rukouksen jälkeen paikallaolijat saivat antaa joululahjansa Etiopiassa Soddon kristillisen sairaalassa tehtävän työn tukemiseen.

Konsertin loppupuolella oltiin jouluyön tapahtumien äärellä. Taivaan kehtolaulu laulussa Maria laulaa seimessä nukkuvalla lapselleen. Jouluyö, juhlayö -laulussa kerrotaan jouluyön tapahtumista ja mukaan saadaan myös ensimmäisenä jouluna laulaneen enkelikuoron teksti "Olkoon kunnia Jumalalle ja maassa rauha ihmisisille.

Jarkko Maukosen tekemä laulu Toivo maailman toi joulun sanoman tähän aikaan ja meidän täällä nyt olevien arkitodellisuuden keskelle ja julistaa, että joulun lapsi tuo toivon meille kaikille.

Tilaisuuteen osallistuvilta yli 16-vuotiailta tarkastettiin koronapassit. Konsertin taltiointi on edelleen nähtävissä seurakunnan YouTube-kanavalla. KP/HT

Ajatelmaa joulusta

Olemme oppineet jokainen, että joulun on Jeesuksen syntymäjuhla.

Onko joulun enää sellainen?

Kuinkahan monelle se on tänä päivänä tuskaa? Tuskaa olla yksin ja seurata somekanavista toisten iloa ja riemua, ehjän perheen rakkautta.

Nähdä kaikkialla kuvia, jossa ruokaa pursuaa kaapit, laatikot ja pöytätasot. Kalliit huonekalut ja muu sisustus ja siistit iloiset kodit. Joillakin on mahdollista lomailla mökeillä. Jotkut päätyvät jouluksi eräkämpille.

Toisaalla joku kaipailee lapsiaan, jotka omien perheiden kanssa riemuitsevat ja mussuttavat juhlaruokia. Avaavat joulupaketteja, lasten riemukiljauksien siivittämänä.

Jossain päin joulun on kauhua ja pelkoa. Köyhyyttä. Jossain surua menetetyistä läheisistä. Jossain ilman ruokaa. Jossain sairaudet vievät lähemmäksi lopunalkua. Läheisten omaisten ikävää.

Mutta, me sinä ja minä,

voimme hieman edes helpottaa joidenkin joulua. Lähestyä yhteydenotoin virtuaalisesti, lähettämällä ehkä itselle vähäpätöiseltä tuntuvan jouluterveyshyödyksen; naapurille, lapsille, vanhemmille, huoltajille. Käydä läheisten haudalla sytyttämässä kynttilän. Nähdä kynttilänmeren. Mieli rauhoittuu. Korviin kantautuu hiljaisuus ja sielun vaupaus.

Lahjoja ostetaan, lahjoja saadaan, lahjoja annetaan.

Mutta, tämän ajanjakson paras lahja ei ole materiaali, vaan rakkaus ja välittäminen ja raha!

Rakkaus antaa voimaa. Välittäminen antaa toivoa. Raha antaa mahdollisuuden parempaan elämään.

Toivon kaikille Rakkauden täyhteistä ja Onnellista joulua!

Kaisu Heikkinen

HERKKUJA

juhlaan

JUUSTOLAUTANEN JA VIINIRYPÄLESALSA

RESEPTI K-RUOKA.FI/RESEPTIT TAI K-RUOKA-SOVELLUS

PALVELEMME UUTENA VUOTENA
PE 31.12. 7-21
LA 1.1. 10-21
SU 2.1. 10-21

Bruno
KLEMENTIINI
Espanja
2⁹⁹
KG

Meillä paistettu
Piirikka
RANSKALAINEN JÄTTIPATONKI
350 g (2,82/kg)
0⁹⁹
KPL

Laitilan kanatarha
VAPAA KANAN MUNIA
M10 580g (2,22/kg)
1²⁹
RS

HERKKUTORILTA
SUOMI
K-ruokamestarin
PAREMPI NAUDAN PAISTIJAUHELIHA
10⁹⁵
KG

TARJOUKSET VOIMASSA KE-PE 29.-31.12. ELLEI TOISIN MAINITA

Fazer
SHARE THE FUN MAKEISSPUSSIT
250-280 g (5,95-6,67/kg)
5.- 3 PS
Ilman Plusa-korttia 2,15-2,29 ps (8,18-9,16/kg)
PLUSSA-KORTILLA **-22-27%**

Taffel
SIPSIT
Sips, Broadway, Grills, Juustosnacks sekä Raffel
235-325 g (4,62-6,38/kg)
3.- 2 PS
Ilman Plusa-korttia 2,99 ps (9,20-12,72/kg)
PLUSSA-KORTILLA **-49%**

Grandiosa
KIVIUNIPIZZAT
300-350 g (7,14-8,33/kg)
10.- 4 KPL
Ilman Plusa-korttia 3,09 kpl (8,83-10,30/kg)
PLUSSA-KORTILLA **-19%**

Pepsi Max, Mountain Dew ja Hartwall Jaffa Ananas
SOKERITTOMAT VIRVOITUSJUOMAT
6 x 0,33 l (1,23/l) sis. pantit 2,70 Rajoitus 2 erää/talous
10.- 3x 6-PACK
Ilman Plusa-korttia 3,99-4,99/6-pack (1,56-2,07/l) sis. pantit 0,90
PLUSSA-KORTILLA **-21-40%**

Lue lisää muista tarjouksistamme: www.k-ruoka.fi/artikkelit/k-supermarket/k-supermarket-tarjoukset

K Supermarket
PUDASJÄRVI

Tavallista parempi ruokakauppa

Sähkötie 1, 93100 Pudasjärvi.
Puh. 0207 890 450, 8,35 snt/puhelu + 17,17 snt/min, tommi.niskanen@k-supermarket.fi
Palvelemme: ma-la 7-21, su 10-21

SEURAA MEITÄ INSTAGRAMISSA ja TIKTOKISSA! @ksmpudasjarvi

Plusa

postitoimitus Otto Plus W f

Yhteisövaliokunnan työ on lähtenyt hyvin käyntiin

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja, yhteisövaliokunnan puheenjohtaja Jorma Kouva piti valiokuntakatsauksen joulukuun valtuuston kokouksessa.

Yhteisövaliokunta on koostunut kuluvaan syksyn aikana kuusi kertaa. Pudasjärven asumisen politiikassa selvitetiin nykyisen asuntokannan rakenne-, ikä- ja asuntotyyppijakauma sekä asuntokuntien koko. Kyse- lyn tuloksena selvisi, että yleisin asuntotyyppi on omakoti- tai paritalo, keski-ikä on 51 vuotta ja kerskala keskimäärin 119 neliometriä. Yhden hengen asuntokuntien osuus on 45 prosenttia kaikista asuntokunnista ja jopa 48 prosenttia niistä asuu pientaloissa ja heidän keski-ikä on yli 65 vuotta. Asukkaiden ja rakennuskannan ikääntyessä on keskeistä pohtia, mitkä ovat tulevaisuudessa tarvittavat asumisen mallit, miten alueiden elinvoimaisuutta edistetään, miten sivukylien asumista tuetaan ja miten terveyspalveluiden saatavuus turvataan. Keskustelussa nousi esille tonttien saatavuus Valtatie 20 varrelta Pudasjärveltä Oulun suuntaan. Taajamasta on puuttunut omakotirakentajille kiinnostava kaava-alue, Nivankaan kaavoituksen myötä tämä ongelma poistuu.

Kuntamme alueella on noin 600 kilometriä yksityisteitä, joiden varrella asuu vähintään kaksi vakituista taloutta ja tien pituus on yli 800 metriä. Näitä hallinnoi 70 tiekuntaa ja teiden yhteispituus 200 km, loput 400 km ovat kaupungin hallinnassa. Nämä tiedot ovat kuuluneet Pudasjärvi-Taivalkoski yhteisalueurakkaan, joka päättyi 30.9.2023. Uusi urakka kilpailutetaan kunnan toimesta tammikuussa 2023. Uuden yksityistielain mukaan tiekuntien tulee järjestäytyä, jotta niille voidaan myöntää avustusta tien hoitoon. Tie kuntien neuvontaan ja opastukseen haetaan Traficomilta avustusta. Kokonaisvaltaisen kaupungin yhtenä elinehtona on toimivat tieverkostot kaupungin eri kyliin. Lisäksi kaupunki myöntää hake- muksien perusteella vuosittain kunnossapitoavustuksia noin 40 kiinteistölle, tien vähimmäispituuden oltava 100 metriä ja ehtona yksi vakituisesti asuttu

kiinteistö tien vaikutuspiirissä. Avustushakemus on tehtävä 30.6. mennessä.

Työttömiä työnhakijoita on keskimäärin kuukaudessa noin 400 ja työttömyysprosentti 14. Avoimien työpaikkojen määrä vaihtelee 70 - 90/kk. Kaupungin toimesta työllistetään vuositasolla eri hankkeissa noin sata henkilöä kuukaudessa. Ammatilliseen koulutukseen Pudasjärven Osaon toimipisteeseen avataan uusia opintolinjoja vastaamaan paikkakunnan työvoimatarvetta. Hyvinvointiuudistuksen myötä työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2024 alusta.

Valtuusto hyväksyi 18.2.2021 yhteisöllisyysohjelman. Tavoitteena on vuoropuhelun lisääminen osana päätöksentekoprosessia ottamalla kuntalaiset ja paikalliset yhteisöt mukaan kehittämistyöhön. Tämä on erityisen tärkeää jo suunnitteluvaiheessa ja näin kuntalaiset kokevat, että ovat päässeet vaikuttamaan päätöksentekoon. Osallistava budjetointi on demokraattisen päätöksenteon prosessi, jossa asukkaat pääsevät vaikuttamaan julkisten varojen käyttöön. Tulevan vuoden tavoitteena on löytää eri hankkeita osallistavaan budjetointiin ja varata määrärahat vuoden 2023 talousarvioon.

Kehittämis- ja toimintatuet ovat osallistavaa budjetointia ja osallisuutta tukevaa toimintaa. Tukien hakuaika on 11.1. - 14.2. ja hakemukset toivotaan ensisijaisesti e-palvelun kautta. Vuoden 2022 painopistealueet ovat hyvinvointiin, osallistavaan taide- ja kulttuuritoimintaan, asuin ympäristön viihtyisyyden, turvallisuuden ja luontoarvojen huomioimisessa.

Kiitän yhteisövaliokunnan jäseniä ja esittelijöitä aktiivisesta osallistumisesta kokouksiin, valiokunnan työ on lähtenyt hyvin käyntiin.

Jorma Kouva
Yhteisö-
valiokunnan
puheen-
johtaja

Syyskokouksen osallistujia seurakuntakeskuksen isossa kahviossa.

Sydänyhdistyksellä toimintaa läpi vuoden

Pudasjärven alueen Sydänyhdistys ry on toiminut uudelleen perustettuna lähes kaksi vuotta. Yhdistys on toiminut vilkkaasti. Jäseniä on 144. Kerho koostuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina seurakuntakeskuksessa. Joka kerran on eri vierailijoita sekä lisäksi muuta ohjelmaa, arpajaiset ja kahvitarjoilu. Kesällä oli toripäivä, jossa SSuopunki-yhtye veti yhteislaulua ja Sydänyhdis-

tyksellä oli kahvitelua. Heinäkuussa tehtiin kesäteatteriretki Pölkkyteatteriin ja syyskuussa Syötteelle tutustumisretki kiertoajeluineen eri yrityksiin tutustuen. Itsenäisyyspäivän jälkeen suunniteltu pikkujoulu jouluterioineen jouduttiin koronan vuoksi siirtämään ensi vuoden puolelle. Ilmoittautuneita oli jo 55.

Yhdistyksen syyskokouksessa marraskuussa puheenjohtajaksi valittiin edel-

leen Heimo Turunen sekä erovuoroisista hallituksen jäsenistä jatkamaan Tarmo Karvonen, Leena Rantala ja Irma Virkkunen sekä uutena jäsenenä valittiin Pirkko Hiltula. Varajäseneksi valittiin uutena Fanni Hemmilä. Lisäksi hallitukseen kuuluvat Tapio Pohjanvesi, Maire Loukusa, Maija-Liisa Piri sekä varajäsenenä Pekka Niemitalo.

Toimintasuunnitelmasa on pyrkimyksenä osallis-

tua tuetulle lomalle sekä yhteiskuljetuksen järjestämistä 2.-7.9. Kiilopäälle. Kerhot pyörivät joka kuukausi. Seuraava kerhotapaaminen on helmikuussa, jos koronarojoitukset sen sallivat.

Sydänviikolla touku- kuussa pidetään esillä Iloa ruuasta teemaa. Talvella on suunnitelmassa teatteriretki sekä kesällä pyritään järjestämään tapahtumia ja retkiä joka kuukaudelle. HT

Perheet, lapset ja nuoret Hyvinvointivaliokunnan painopistealueina

Kaupunginvaltuutettu, Hyvinvointivaliokunnan varapuheenjohtaja, Katri Virtanen piti valiokuntakatsauksen joulukuun valtuuston kokouksessa.

Hyvinvointivaliokunnan tehtävänä on kuntalaisten ja eri väestöryhmien hyvinvointitarpeiden ennakointi ja suunnittelu, kuntalaisten hyvinvoinnin seuraaminen ja kehittäminen, kuntalais- ja asiakastyytyväisyyden seuranta ja edistäminen sekä oman toimialueensa tulevaisuuden kehitykseen vaikuttavien tekijöiden ennakointi.

Valiokunta on koostunut neljä kertaa. Toiminnan alkuvaiheen painopistealueiksi päätettiin perheet sekä lapset ja nuoret. Painopisteisiin päädyttiin muiden syiden lisäksi koronavuosien aiheuttaman perheiden pahoinvoinnin takia. Perheet ovat olleet aivan uudenlaisten vastusten edessä ja nuorten kohdalla on todettu ahdistuneisuutta, levottomuutta, koulunkäynnin vaikeutta ja harrastuksissa drop-out ilmiötä. Perheiden kannustamisen ja auttamisen yhteistyökumppanina on myös seurakunta, joka on diakoniatyön vastuuryhmässä valinnut kolmivuotisen hankkeen kohteeksi perheet. Seurakunta haastaa myös järjestöjä mukaan työhön. Näin toivotavaksi laajalla rintamalla voimme toteuttaa samaa

asiaa yhteistyössä. Heti alkuvuodesta jaetaan valiokunnan jäsenet vastuualueisiin, jotta painopistetyössä edetään.

Hyvinvointivaliokunta ohjeisti hallitusta hakemaan Ikäinstituutin Voimaa vanhuuteen -hanketta. Pudasjärvi onkin vastikään valittu paikkakuntana mukaan hankkeeseen. Näin voimme huomioida myös ikäihmisiä terveyden edistämiseksi ja toimintakyvyn parantamisessa kohdennetusti. Ennaltaehkäisevä toimintakyvyn tukeminen antaa mahdollisuuden kotona-asumiseen ja sillä on jatkossakin merkitystä myös kuntatalouden kannalta, inhimillisten tekijöiden lisäksi.

Hyvinvointivaliokunta on aikaisemmin suunnitellut ja toteuttanut yhteistyötä eri kouluasteiden kesken erilaisissa kokoonpanoissa. Nykyinen hyvinvointivaliokunta tulee jatkamaan ajatusta ja toteuttamaan koulutuspolku- ajattelua edelleen laajentaen työtä alakouluille. Pudasjärveläisiä nuoria tulee saada jäämään myös omiin oppilaitoksiin lukioon ja ammatilliseen koulutukseen. Tämä edellyttää houkuttelevia opiskelumahdollisuuksia niin olosuhteiden kuin opiskeltavien linjojen osalta. Yhteistyö myös

kansalaisopiston kanssa on merkityksellistä työllistettäessä opettajia ja käytettäessä yhteisiä tiloja entistä tehokkaammin. Valma-koulutus muuttuu ensi syksynä TUVa eli tutkintoon valmistavaksi koulutukseksi. Koulutuksen sisältöä on ideoitu epävirallisesti eräliikunta ja taidepainotteiseksi, jotta sillä olisi vetovoimaisuutta. Tuleva koulutuspolkutyöryhmä ideoi asiaa eteenpäin eikä päätöksiä OSAOlla ole tehty, mutta mielenkiintoa asiaan on.

Kokoonpanona koulutuspolkutyöryhmässä olisi hyvinvointivaliokunnan esityksestä niin, että työryhmä koottaisiin paikallisten yrittäjien, kaupungin, OSAO:n, Pudasjärven Kehitys Oy:n sekä perusopetuksen ja lukion edustajista. Tarvittaessa mukaan pyydetään korkeakoulun ja yliopiston edustajia sekä muita toimijoita. Työryhmässä on mukana myös hyvinvointivaliokunnan nimeämä edustaja, joka toimisi myös työryhmän koollekutsujana. Suunnitelman mukaan ensimmäinen kokous kutsutaan koolle alkuvuodesta.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintaansa 2023 alussa. Valiokunnan vastuualueeseen liittyvät koulutus, kulttuuri, liikun-

ta ja muu vapaa-ajantointiminta ym. tulevat nousemaan keskeisiksi asioiksi ja keinoiksi mietittäessä kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja siivystystä. Valiokunta näkee merkitykselliseksi luoda polut myös kunasta Hyvinvointialueelle, jotta ei tulevaisuudessa toimita kahtena erillisenä alueena. Valiokunta on jalkautunut tutustuen Hyvänolonkeskus Pirttiin ja keväällä pyritään järjestämään kokous jollakin kylien kouluista. Kokouksissa on saatu Juha Holapan ja Outi Nivakosken sivistys- ja hyvinvointitoimen ajankohtaiskatsaus ja viimeksi Jouko Luukkonen ja Sanna Salmela selvittivät ajankohtaistilannetta Popsotehankkeen avulla tulevasta Hyvinvointialueesta.

Valiokunta on keskus- televa ja sitoutunut työhönsä. Tässä vaiheessa kiitän omalta osaltani valiokuntalaisia aktiivisesta osallistumisesta kokouksiin ja työskentelyyn. Selkeästi oikeat ihmiset ovat valikoituneet työhön.

Katri
Virtanen
Valiokunnan
varapuheen-
johtaja

UUDEN VUODEN EDULLISESTI HERKUT M-TAVARATALOSTA

TORSTAI-KESKIVIIKKO 30.12.-5.1.

Hyvää Uutta Vuotta 2022!

<p>HK ISO VIITONEN NAKKI 900 g</p> <p>2,79 pkt</p>	<p>Vaasan HAMPURILAIS-SÄMPYLÄ 6 kpl/480 g tai HOTDOG SÄMPYLÄ 12 kpl/324 g</p> <p>2,49 pss</p>	<p>Eesti Pagar VALKOSIPULI- tai YRTTIPATONKI 175 g</p> <p>1,00 kpl</p>	<p>Olvi LIMSAT 0,95 l sis. pantin</p> <p>1,00 p/b</p>
--	--	--	---

TO-PE 30.-31.12.

<p>Aito NAKIT 420 g</p> <p>5,00 2 pkt</p>	<p>Atria HORNET SIIPIPALAT 900 g</p> <p>2,89 pkt</p>
<p>HK PIKKUPRINSSI NAKIT 300 g</p> <p>1,99 pkt</p>	<p>Kananpojan PANEROIDUT NUGGETIT 200 g</p> <p>3,00 2 pkt</p>

MA-TI 3.-4.1.

<p>Atria kunnan HERKKULENKKI 450 g</p> <p>2,49 pkt</p>	<p>Kariniemen BROILERIN MINUUTTIPIHVIT 290-350 g</p> <p>3,99 ras</p>
--	--

KE 5.1.

<p>Atria GOUTERMAKKARA palana</p> <p>3,99 kg</p>	<p>Findus KANELIPULAT 12 kpl/420 g, sulatettava</p> <p>2,99 pss</p>
--	---

<p>Atria kanan SISÄFILEE 480-600 g</p> <p>5,99 pkt</p>	<p>Valio VIOLA TUOREJUUSTOT 200 g</p> <p>1,99 pkt</p>
<p>Tuore irto NORJAN LOHIFILEE 2 filettä/talous rajoitettu erä</p> <p>14,95 kg</p>	<p>Kantolan VALITUT 5 PARASTA 170 g</p> <p>4,99 pkt</p>
<p>Kivikylän PALVARIN LIHAPYÖRYKKÄ 350 g</p> <p>2,69 pkt</p>	<p>Taffel SIPSIT ja SNAKSIT MEGAPUSSEISSA 160-325 g</p> <p>2,99 pss</p>
<p>Oolannin UUNIRAPEAT RANSKALAISET 500 g</p> <p>1,79 pss</p>	<p>MONTAIN DEW no sugar, JAFFA tai ANANAS 6x0,33 l sis. pantit</p> <p>3,49 pkt</p>
<p>Atria VAASANKINKKU palana ja siivuna</p> <p>9,95 kg</p>	

<p>JAUHELIHA SIKA-NAUTA 2 kg/talous</p> <p>6,95 pss</p>	<p>Kinnusen Myllyn VEHNÄJAUHO 2 kg 2 pss/talous</p> <p>0,99 pss</p>
<p>Wasa sport NÄKKILEIPÄ 550 g</p> <p>1,69 pkt</p>	<p>Valio VOI 500 g normaalisuolainen 2 pkt/talous</p> <p>2,49 pkt</p>

<p>Hyvä NAUTA JAUHELIHA rasvaa max 10%</p> <p>8,95 kg</p>	<p>KANANMUNAT 10 kpl 2 pkt/talous</p> <p>1,19 pkt</p>
<p>Irto KARJALAN-PAISTI</p> <p>8,95 kg</p>	<p>Pulla Pirtin RUISREIKÄLEIPÄ 330 g</p> <p>1,00 pss</p>

TALOUSTAVARAOSASTOLTA

SATOJA TARJOUKSIA JOKA PÄIVÄ!

ULKOILUUN

<p>ULKOTULI 13x15cm paloaika 8-10h</p> <p>2,95</p>	<p>Ulkoroihu JÄTKÄNKYNTTILÄT</p> <p>14,90</p>	<p>Cricket fireflex SYTYTIN</p> <p>5,90</p>	<p>ULKOTULI 6 kpl, paloaika 4-6h</p> <p>3,49</p>	<p>PYÖREÄT LIUKURIT</p> <p>Alkaen 7,95 kpl</p>	<p>Stiga LETKALIUKURIT</p> <p>Alkaen 4,89 kpl</p>
<p>ULKOTULI paloaika 10h</p> <p>2,95</p>	<p>ÖLJYLKYHTY TERÄS 127 cm</p> <p>9,95</p>	<p>Kaari Soihdu PLASMASYTYTIN</p> <p>9,95</p>	<p>TÄHTI-SADETIKUT</p> <p>Alkaen 2,90 pkt</p>	<p>Yamaha sidewinter x-tx RATTIKELKKA</p> <p>119,90</p>	<p>Orthex LIUKURIT</p> <p>2,50 kpl</p>
<p>ULKOTULI-JALKA</p> <p>3,95</p>		<p>Ulkotulijalka Marschalliläre Outdoor Candle Stand</p> <p>3,95</p>			

RAKETTI TUKKU ENEMMÄN RUUTIA! PARHAAT RAKETIT TUKUN HINTAAN! MEILTÄ UUDEN VUODEN VIETTOON EDULLISESTI: RAKETIT, PADAT, ILMAPOMMIT, SUIHKUT JA LAJITELMAT RAKETTI TUKKU

Kaupunginvaltuustolla vuoden viimeinen kokous Talousarvio 2021 sekä taloussuunnitelma 2023-2024 hyväksyttiin

Pudasjärven kaupunginvaltuuston vuoden viimeinen kokous pidettiin torstaina 15.12. Hyvän olon keskukesen Kurkikalissa. Kokouksessa hyväksyttiin Vuoden 2022 talousarvio ja taloussuunnitelma 2023-2024. Hyväksyttiin myös Oulunkaaren kuntayhtymän järjestämispöytäkirja vuodelle 2022 sekä talousarvion muutoksena Hyvinvointi- ja sivistystoiminta-alueen lisämääräraha. Kokouksen alussa valtuutettu Ilona Ritola ilmoitti, että hän on siirtynyt Perussuomalaisen valtuustoryhmästä Kokoomuksen valtuustoryhmään. Siirtyminen oli otettu huomioon myös istumajärjestyksessä.

Vaikka asioita oli paljon, jonkin verran äänestyksiäkin ja valtuustoaloitteita, niin kokous vietiin läpi vajaassa kolmessa tunnissa.

Kaupunginjohtaja Tomi Timonen kertoi, että haasteita on ollut niin oman toiminnan kuin Oulunkaarenkin pysymisessä annetuissa talousraameissa. Kesäkuussa kaupunginhallituksen antama budjettiraami ja talousarvion valmistelun ohjeistus nojasivat vahvasti valtuuston joulukuussa 2020 hyväksymän talouden sopeutusohjelman pohjalle. Toimintakatteen pysyttäminen tiukalla taloudenpidolla ja säästöohjelmalla useamman vuoden käytännössä samalla tasolla olisi annetun ohjeistuksen mukaisesti riittävä toimenpide pitämään talous tasapainossa ja kestävällä pohjalla pitkälle tuleviin vuosiin. Talousarviovalmistelussa tästä on jouduttu kuitenkin antamaan hieman periksi. Ikääntyvän väestön kasvavat palvelutarpeet, myönteisesti kehittynyt lapsimäärä, asiakasmaksujen laaja alentaminen ja uudisrakennuksien myötä ulkoisten vuokrien kasvaminen ovat kuitenkin talouteen vaikuttavia tosi asioita. Osa raamin ylityksistä on ollut pakko hyväksyä.

Vaikka liikkumavaraa ei ole liikaa, nyt käsittelyssä olevassa talousarviopakettissa on mahdollista suunnitellun tason toteutuessa vastata myös Pudasjärven kaupungin pitkäaikaiseen haasteeseen. Käytöstä poistuneiden kiinteistöjen alaskirjaustarpeet ovat noin 10 miljoonaa euroa. Purkukulut ehkä puolet tästä siihen päälle. Talouden toteutuessa suunnitellulla tavalla ylijäämäisenä meillä on mahdollisuus tulevien vuosien aikana poistaa ja alaskirjata kirjanpidostamme käytöstä poistuneita tai poistuvia kiinteistöjä. Näin saamme vähennettyä myös juoksevia

kustannuksia ja poistoja. Siten saamme lisää liikkumavaraa talouteemme.

Investointiohjelman taso liikkuu vuositason tasolla reilussa kolmessa miljoonassa eurossa. Merkittävimmät investointitarpeet keskustaajamassa liittyvät Nivankankaan uuden omakotitalontontin tiestön ja kunnallistekniikan rakentamiseen, Lakarin koulun peruskorjaukseen ja Suojälän suunnan liikennejärjestelyjen kehittämiseen. Syötteen suunnan kasvun mahdollistaminen myös jatkossa edellyttää kaupungilta panostuksia alueen yhdyskuntarakenteeseen.

Seuraavina vuosina on vuorossa investointeja Luokkavaaran asemakaava-alueen ja Ollukantien ympäristön kunnallistekniikkaan ja tiestöön. Meidän on myös varauduttava Syötteen jätevedenpuhdistamon uusimiseen, jonka kustannusarvio todennäköisesti vielä tarkentuu, kertoi Timonen.

Marja lantto totesi Keskustan valtuustoryhmän puolesta, että käsiteltävänä olevan talousarvion olevan pitkällisen työn tulos. Talouden sopeuttamisohjelmaa laatiessa vuosi sitten todettiin kestävä toimintakatteen olevan Pudasjärven tuloilla noin 58 miljoonaa euroa. Nyt hyväksyttävänä olevan talousarvion toimintakatte on 60,7 miljoonaa euroa. Verotulot ovat kehittyneet suotuisasti, mutta eivät näin suotuisasti. Tarkkaa taloudenpitoa tulee jatkaa. Talouden tasapainossa pysymiseen tulee sitoutua niin luottamushenkilöiden kuin virkamiestenkin.

Tiukan vääntö lähemmäksi raamiin pääsyä on tehty Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa. Alkuperäinen kustannusten nousuesitys oli kaksinkertainen, mutta nykyin olemme hyväksymässä yli miljoonan euron lisäyksen tämän vuoden talousarvioon nähden. Hyvinvointi- ja sivistystoimissa on kyse paljolti positiivisesta ongelmasta eli päivähoitoon tulevien lasten kasvavasta määrästä niin Kurenalla kuin muillakin kylillä. Pudasjärven kaupunki haluaa tuottaa laadukkaan varhaiskasvatuksen kaikille sitä tarvitseville.

Teknisen taloushuolet johduttavat nekin osaltaan positiivisista asioista myönteisestä kuntakehityksestä, joka vaatii teknisiltä tukipalveluilta paljon. Suuri osa talousongelmaa ovat kuitenkin käytöstä poistuneet kiinteistöt, joita ei päästä laittamaan kylmilleen, saati purkamaan, ennen kuin niiden kirjanpitoar-

Kokouksen alussa Perussuomalaisten valtuutettu Ilona Ritola ilmoitti siirtyneensä Kokoomuksen valtuustoryhmään. Tämä oli otettu huomioon myös valtuutettujen istumajärjestyksessä eli Ritolan paikka oli siirretty Katri Virtasen viereen.

vot ovat kaupungin taseesta saatu pois kirjatuksi. Siihen tarvitsemme mieluiten positiivisia tilinpäätöksiä nyt viisi peräkkäin, että tänään hyväksytyssä suunnitelmassa pystytään pysymään.

Keskusta on kantanut huolta jo pitempään asumisen mahdollisuuksien parantamisesta Pudasjärvellä. Tämä budjetti sisältää Nivankankaan omakotialueen kunnallistekniikan rakentamisen, jota pidämme tärkeänä edistysaskeleena tällä saralla. Edelleen jatkuu myös Riminkankaan uusiokäytön suunnittelu. Omakotiasumisenkin on tarjolla nykyään uusia rahoitusmahdollisuuksia, jotka kannattaa näissä kohteissa myös mahdollisuuksien mukaan hyödyntää.

Perussuomalaisten ryhmäpuheenvuorossa Paula Soronen totesi kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi ottaneen lyhytaikaista velkaa jo vuosien ajan. Kuinka paljon meillä on jo muuta velkaa mm. pitkäaikaista lainaa, leasing -velkaa, alaskirjausvelkaa, purkuvelkaa ja nykyisin jopa siivousvelkaa?

Investointiohjelma ei perustu talouden realiteetteihin. Lainat rahoituslaitoksilta ovat eri lähteistä saatujen tietojen mukaa noin 29 miljoonaa euroa. Leasingosimusten vuosikustannukset ovat 2,3 miljoonaa euroa ja sopimusten lunastusvelat noin 37 miljoonaa euroa, sekä näiden lisäksi alaskirjausvelkaa on noin 10 miljoonaa euroa ja purkuvelkaa useita miljoonia euroja. Purkuveloista ei ole tarkkaa arviota olemassa.

Talousarvion tekstiosassa todetaan, että kaupungin talouden liikkumavara

on jo nyt heikko ja SOTE-uudistuksen kustannusten kokonaisvaikutusta kuntatalouteemme emme vielä tiedä. Verotuloista iso osa menee tulevalle SOTE-alueelle ja kaupungin velkankantokyky tulee heikkenemään huomattavasti. Lykkäämällä investointeja ja poistamalla osa investoinneista saamme liikkumavaraa kuntatalouteen. Investointisuunnitelmaan on kirjattu useita hankkeita, jotka on syytä siirtää tulevaisuuteen tai jopa poistaa. (Esitettävät poistot mainitaan äänestysten kohdalla).

Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa Katri Virtanen kertoi, että viime vuoden sopeuttamisohjelma ei ole ollut helppo toteuttaa eikä tuleva talousarvio ole yhtä helppoa. Lisäksi kokonaisuuden tulee miettiä myös ensi vuoden kustannuksia Hyvinvointialueen suunnitteluun ja toimintojen sopeuttamiseen ja taloussuunnitelmasa jo on otettava huomioon myös hyvinvointialueen toiminnan alkaminen 2023. Runsaat muutokset ja paineet sopeuttaa toimintoja ja taloutta aiheuttavat myös henkilökunnalle muutospainetta. Tyytyväisenä olen huomannut, että henkilöstöpolitiikkaan ja henkilöstön hyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Tätä seikkaa ei voi korostaa liikaa.

Talousarvio ja -suunnitelma on kattava opus ja mielellään sieltä huomaa positiiviset näkymät tulojen osalta vuodelle 2022. Toteamme, että Oulunkaaren budjetin ylitys ja toiveet ensi vuodelle ovat olleet suhteellisesti koronasta aiheut-

tamista lisäkustannuksista suhteessa valtion korvauksiin? Välttämättömiin lisäbudjetoiteihin olemme valmiit kuntalaisten terveyden takaamiseksi, kunhan ne ovat realistiset eivät ole pohjatyötä esimerkiksi tulevan hyvinvointialueen talousarvion toiveikkaaksi rahoitus pohjaksi. Neuvottelutulokset Oulunkaaren kanssa ovat tuottaneet tulosta, kiitos siitä.

Tuulivoimala strategian luomista tervehdimme hyvillä mielin. Asioissa pitää päästä eteenpäin. Kokonaisuus tulee ottaa haltuun, jotta myös luontoarvot voidaan huomioida rakentamistointa suunniteltaessa. Lähtötilanteesta tulee ottaa kantaa rohkeasti laajempiinkin ja monipuolisiin energiaratkaisuihin.

Kuusamontien leventyksen suunnitelma ja Varastotien korjaus ovat tarpeellisia, mutta hyvin nopeasti pitää kiinnittää huomiota kokonaisuutena ns. Nesterin risteykseen. Nesteriltä tullaan ylämäkeä Kuusamontielle ja Varastotietä mutkaan, jossa isot perävaunulliset rekat jäävät jona linkkuun ja nouseminen Kuusamontielle on hidasta.

Vasemmiston ryhmäpuheenvuoron piti Erkki Honkanen. Vasemmiston mielestä ensi vuoden talousarvion investointisuunnitelmien rahan tarve on hämmästyttävän suuri. On otettava myös huomioon, että on meneillään talouden sopeuttaminen. Talousarvion loppusummaan ei ole investoinneille varaa muuten kuin velan kasvattamisella, tai rahastojen purkamisella. Vasemmisto esittää, että Syötteen alueen josta investointikohdasta luo-

vutaan, esimerkiksi Ollukan/Romekievarintien hankkeesta. Näistä tulisi lähes 1,5 miljoonan euron säästöt. Liian isot investoinnit ei ryhmän mielestä ole vaikuttamatta kunnan talouteen heikentävästi. Syötteellä ei poroille kannata jalkakäytäviä rakentamalla.

Pudasjärven kaupungin talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024 hyväksyttiin kaupunginhallituksen esityksen mukaan usean äänestyksen jälkeen.

Talousarviossa kokonaistoimintakulut ovat yhteensä 77 161 630 euroa, jossa on lisäystä kuluvan vuoden talousarvioon 3,5 prosenttia. Kokonaistoimintatuotot ovat yhteensä 79 262 856 euroa, jossa on kasvua kuluvan vuoden talousarvioon 2,9 prosenttia.

Koko kaupungin toimintakateraan vuosille 2022-2024 laskennan pohjana on arvio tulojen kehittymisestä, kuluvan vuoden talousarvio ja sen arvioitu toteuma sekä kuntastrategian linjat ja toiminnalliset tavoitteet. Lisäksi laskennan pohjana on ollut talouden sopeutusohjelman säästö tavoitteet ja arvioitu 1,5 prosentin palkkojen kustannusten nousu.

Toiminta-alueittain koko kaupungin toimintakatteesta kaupungin yhteistoiminnan osuus on 63,9 prosenttia, hyvinvointi- ja sivistystoiminnan osuus 27,3 prosenttia, hallintotoiminnan osuus 6,2 prosenttia ja tekninen ja ympäristötoiminnan osuus 2,6 prosenttia.

Taloussuunnitelma vuosille 2023-2024 perustuu seuraaviin oletuksiin: ve-

rotulojen kehitys vähintään Suomen kuntaliiton verotulojen ennustekehikon perusteella; kunnallisveroprosentti 21,0 ja kiinteistöveroprosentit valtuuston vuodelle 2022 vahvistamien prosenttien mukaisena; valtionosuudet on arvioitu Suomen kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaisena; sekä lainoitus investointiohjelman perusteella.

Kaupunginhallitus esitti, että talousarviokirjan sivulle 83 kohtaan Tuulivoimahankkeiden edistäminen lisätään toimenpiteeksi Pudasjärven kaupungin tuulivoimastrategian laatiminen. Strategian valmistelutyö rahoitetaan kehittämisrahastosta. Talousarviokirjan sivulle 107 investointiohjelman kohtaan esitettiin, että Ollukantien ja kävelykadun rakentaminen kuvauksen perään lisätään hiihtosilta 200 000 euroa ja kävelykatu 150 000 euroa ja että ne on tarkoitus toteuttaa suunnittelukauden jälkeen aikaisintaan vuonna 2025.

Päätökset äänestysten jälkeen

Käsittelyn kuluessa jouduttiin äänestämään useita kertoja ja pidettiin myös yksi vajaan 10 minuutin neuvottelutaukokin.

Perussuomalaisten esityksien pohjalta äänestettiin viisi kertaa. Nivankankaan kunnallistekniikan rakentamista esitettiin siirrettäväksi myöhempään ajankohdtaan. Ranuantien risteysten levennyshanketta esitettiin poistettavaksi. Suojanlinnan uuden sisääntulon rakentamista esitettiin poistettavaksi. Lentokentän toimintaympäristön parantamisen määrärahaa esitettiin pienennettäväksi. Romekievarintien ja kävelykadun määrärahaa esitettiin poistettavaksi. Talousarvion tekstiosasta esitettiin poistettavaksi tuulivoimahankkeiden edistäminen.

Vasemmistoliitto esitti myös Ollukantien ja kävelykadun rakentamisen poistamista investointiohjelmasta.

Äänestyksissä kaupunginhallituksen esityksiä kannatti 18-20 valtuutettua ja hallituksen esityksestä poikkeavia esityksiä 7-9 valtuutettua.

Talousarvion 2021 lisämääräraha

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueelle hyväksyttiin 396 000 euron lisämääräraha. Asiaa esitteli valtuustolle opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa.

Oulunkaaren järjestämissopimus 2022

Oulunkaaren kuntayhtymän järjestämissopimus vuodelle 2022 hyväksyttiin yksimielisesti. Järjestämissopimus perustuu Oulunkaaren omistajaohjauksen neuvottelukunnassa tehtyihin

linjauksiin. Sopimuksessa osapuolet sopivat vuosittaisista taloudellisista toimista ja toiminnallisista tavoitteista.

Haukiojan yksityistien perusparannushankkeen suunnittelukustannuksia avustettiin 5000 eurolla yksityistiekäytäntöjen mukaisin ehdoin.

Kurenalan pohjoisen osan asemakaavaa päätettiin muuttaa siten, että Metsäpirin tilaan muodostuu omakotitalon rakennuspaikka.

Kaupungin kiinteistöohjelman päivitys hyväksyttiin vuosille 2021-2025. Kiinteistöohjelmassa keskitytään alaskirjaamaan tarpeettomat ja käyttämättömät kiinteistöt huomioiden kiinteistöjen nettomenot ja peruskorjaustarpeet pitkällä aikavälillä. Ohjelman tavoitteena on suunnitelmavuosien aikana pyrkiä alaskirjaamaan ainoastaan kiinteistöjen kirjanpitoarvoja, jotta käyttämättömien ja vajaakäyttöisten kiinteistöjen nettomenot saadaan poistettua kuormittamasta varsinaista käyttöä.

Valiokuntien katsaukset

Yhteisövaliokunnan puheenjohtaja Jorma Kouva ja Hyvinvointivaliokunnan varapuheenjohtaja Katri Virtanen pitivät kokouksen alussa valiokuntien katsaukset. Näistä uutisoidaan toisaalla lehdessä.

Kaksi valtuustaloitetta

Vasemmistoliiton Antti Tihinen jätti kokouksen lopussa valtuustaloitteen, että kaupunki laatisi energia- ja lämmöntuotantostrategian. Energian tuotannossa tuulivoima on yksi iso yksittäinen tekijä. Tuulivoiman sijoittuminen kuntamme alueelle olisi hyvä olla ennalta mietittyä. Näin vältämme häiritseviin paikkoihin sijoittuvan tuulivoima tuotantoa. Sama koskee lämmön tuotantoa.

Lämmön ja energiankin tuotannossa tulee tulevaisuuden puheenaiheeksi pienydyinvoimat. Nähdäkseen Pudasjärven tulee katsoa tulevaisuuteen ja omalla ennakoinnillaan pyrkiä tarttumaan niihin mahdollisuuksiin, jotka ovat tarjolla. Kokonaisuudessaan energia- ja lämmöntuotantostrategia pitää sisällään myös Pudasjärven kaupungin nykytilan katsauksen hiilijalanjäljestä ja tietokartan kohti hiilineutraalimpaa Pudasjärveä.

Kristillisdemokraattien Ari-Pekka Nieminen teki aloitteen, että valtuuston puheenjohtaja ilmoittaisi tulevasta ryhmäpuheenvuoroista vähintään viisi päivää ennen varsinaista kokousta.

Kokouksen lopussa kaupunki luovutti valtuutetuille joululahjat ja kokoonnuttiin ruokailemaan Hirsikampukselle.

Heimo Turunen

Vieraita eversti Vuokon korsulla Uhtualla 11. helmikuuta 1941. SA-kuva

"ELDANKAJÄRVEN JÄÄ" on taakse jäänyttä elämää ...

"Eldankajärven jää" oli jatkosodan suursuosikki. Myös lukuisissa veteraanijuhlissa on laulettu, että "läskiä, lotinaa ja peuranpa pyllä ihanaa, on römpsissä käristetty, kiristetty, vattahan varistettu juu..."

Eldankajärven jää sanoitettiin joulukuussa 1941 Jalkaväkirykmentti 32:n komentokorsussa Uhtualla. Silloinhan oli muodissa "Lili Marlen".

Rykmentin komentaja eversti Aksel Vuokko sanoi rykmentin oululaissyntyiselle valistusupseerille Erkki Tiesmaalle ja minulle, että "mitä te tuota "Lili Marlenia" aina laulatte kun teitä on kaksi opettajaa, ja tietääkseni vielä runoillettekin. Ei muuta kuin teette uuden marssin. Ja tämä on käsky eikä mikään pyyntö!", muisteli opetusneuvos Jouko Pesola haastattellessani häntä taannoin Helsingissä.

"Fritzit ja Maxit ja ja Petromamaxit juu..."

Rykmentin komentaja määräsi lomalle lähtiesään pataljoonan komentajan pitämään huolta laulun syntymisestä. Majuri Simo Mäkisellä pulppusi runosuoni vahvasti ja hän tokaisikin linjoille lähtiesään, että laulun pitää alkaa "Eldankajärven jää on taakse jäänyttä elämää, on siellä ne Fossit ja Sassit ja puomit ja passit".

"Eldankajärvi viittaa kahteen pieneen Joutankijärveen. Römpsä oli metallinen ruoka-astia, jossa ruokaa voidaan valmistaa avotulella. Fossi

tarkoitti osasto Fossia johtavan majuri Alfons Järven etunimeä. Sassi oli väänös sairausauton lyhenteestä S.Auto.As. Puomit ja passit taas viittasivat lomalle lähtijöiden sotilaspassin tarkastukseen.

- Meillä alkoikin kuumeinen työ. Erkillä oli kitara ja mielessä saksalaisen Fred Markushin sävellyks "Ali Baba", Abessianin sodasta kertova foxi: "Addis Abeba ja maa Abessinian, on kaikkein huulella, tuulella, mielellä, kielellä juu . . .".

- Minä toimin kirjurina ylälaverilla Erkin maatessa alempana. Kun hänellä oli suurenmoinen lahja riimitellä nopeasti, oli minulla täysi työ kirjoittaa siinä vauhdissa. Välillä piti kuitenkin keskeyttää ja sanoa, että "kuule, eikös tuohon sopisi jokin muu sana?" "No sano sitten", Tiesmaa urahti ja minä sanoin, että pannaan se ja se sana. Tiesmaa hyväksyi ja niin laulun teko jatkui.

"Korsuissa kamina, siellä pelataan nakkia, raminaa, on meillä Fritzit ja Maxit ja Petromamaxit juu." "Kis-Kis-kukkulat, on siellä munat sekä makkarat." "Varjossa honkien on

littakanttiini, sumppia keittävi siellä lotta Lunkreeni."

"Fritzit ja Maxit" olivat panssarivaunujen miehistöä, Petromax oli valaisin. Kis-Kis-kukkulat viittasivat läheisiin Kiskisjärviin. Munat sekä makkarat olivat tuki-kohtien nimiä. "Lotta Lunkreeni" oli muonituslotta Elsa Vanhala.

Ensiesitys korsussa

Kun "Eldanka" oli sanoitettu, se esitettiin ensimmäiseksi pataljoonan komentajalle.

- Erkki otti kitaran ja me lauloimme "Eldankan" korsussamme, Jouko Pesola kertoo. Laulun edetessä alkoivat kyyneleet ykskaks vieräjä majuri Mäkisen silmistä ja sitten meidänkin. Tunnelma oli niin tiivis, että jopa Erkki Laurila, silloinen adjutanttin sijainen ja myöhempi akateemikko, hieman kipristeli silmiään, vaikka onkin jäyhä hämäläinen.

- Nyt se pannaan nauhoja pitkin jokaiseen korsuun, missä vaan on puhelin, Mäkinen määräsi. Kun eversti Vuokko palasi lomalta ja

kuuli laulun, hän määräsi meidät esittämään sitä korsusta korsuun, ja niin "Eldanka" alkoi kaikua joka puolella. "Eldanka"-ryhmä esitti laulunsa Uhtuan suunnalla rintamaradiossa ennen joulua 1941 ja laulu tuli tunnetuksi ympäri Suomea - sittemmin myös asemiesilloissa Oulussa ja Helsingissä.

Martti Kähkönen

Jouko Pesola, syntynyt 1915, oli monipuolinen lausukkuus, ja päteöityi musiikin, kuvaamataidon, liikunnan ja puhetaidon opettajaksi. Nuorena hän väänösi Suomen mestareita painimolskillla, oli suuri lupaus yleisurheilussa ja kepitti ammunnessa pari maailmanmestariakin.

Pesola tunnetaan myös persoonallisena taidemaalarina, jonka töitä on nähty mm. Suomen taiteen näyttelyissä New Yorkissa, Chigagossa ja Washingtonissa. Pesola kiersi pari kymmentä vuotta konsertoimassa, ja hänen tunnetuin sävellyksensä on "Vetaraanimarssi".

Eversti Vuokko Uhtualla. SA-kuva.

Joukot etenevät pölyistä tietä Uhtualla. SA-kuva.

Joulupukki jo matkaan kävi - aattoillan jännitys tarttui pienimmistä

Jouluaatto on joulupukin kiireisin työpäivä, niin tänäkin jouluna. Monessa kodissa valkoparta ehti käymään ihan henkilökohtaisesti ja toisissa kodeissa pukki oli hoitanut lahjat edeltä käsin kuusen alle. Mutta annetaanpa joulupukin itse kertoa tarinaa yhdestä vierailusta.

- Vaikka aikataulu oli tiukka, niin sydämeni halusta halusin käydä vierailemassa minulle uudessa paikassa. Korvatunturilla oli kyllä asiasta puhuttu koko vuoden ajan. Olihan se riemuisaa nähdä viisi pientä lasta odottamassa. He olivat odottaneet minua aattoilta jo tovin aikaa. Olihan se kiva yllätys, kun Viivi, Fanni ja Veera alkoivat laulaa ensi kohtaamisen johdosta jotakin sellaista laulua, jota en tunnistanutkaan. Pelkoa ei näyttänyt olevan, vaan tytöt ryhmittivät heti viereeni valokuvausta varten. Ensimmäistä joulua viettävä August asetettiin polveleni ja Eino-poika oli äitinsä sylissä, näin muistelisin. Kyllä oli tässä perhejouluksa kilttejä lapsia ja vanhempia, kun lahjoja olivat tontut niin monia paketoineet. Iloa ja hyvää mieltä löytyi kaikilta. Lahjojen avaamisen yhteydessä kysäisin Viiviltä ja Fannilta: "Miltä se tuntui nähdä Joulupukki?" Niin oli molempien yhteinen vastaus: Kivalta! Siitä minä innostuin kyselemään muiltakin joulusta.

- Hyvältähän se tuntuu joka vuosi, kun saa olla yhdessä perheen kanssa, kommentoi Jussi.

Minnan mielestä oli mukava kokoontua yhteen, nähdä sisäruksia, heidän perheitään ja lapsia.

Yhdessä oleminen on se kivoin juttu. Matti hänen puolisonsa halusi vielä lisätä,

- Että oli kyllä mukava, kun lapset odottivat Joulupukkiä, oli sellainen hyvä tarina päällä.

Ihan tarttui se jännitys meihinkin! Pirtin pöydän takana istui tyytyväinen isäntäpari, Päivi ja Esa.

- Ensimmäistä kertaa vietämme perheen yhteistä joulua täällä Pudasjärvellä, ihan tosi mahtavalta tuntuu tämä. Kyllä tässä on kunnolla tunnelmaa! Kyllä me varmaan jatkamme tätä perinnettä, kun niin hyvä tunnelma tulee tässä ja tärkeintä on tämä yhdessä olo täällä.

- Ja erinomainen jouluruoka, laushti Minna keskustelun väliin.

Akselilla oli lahjoja pöydän päätä täynnä.

- Sinähän olet kilttinä ollut!

Vapautuneesti Akselia nauratti kommentti.

- Joulua olen odottanut hyvillä mielin jo joulukuun alkupäivistä lähtien.

Tupoksesta saakka olivat joulun viettoon tulleet Emma, Valtteri ja pikku-Eino.

- Onhan se mukava olla, kun kaikki sisarukset ovat koolla. Pitkästä aikaa tuli odotettu vieras käymään, joulupukki.

Eino oli tyytyväisenä isän sylissä ja katseli tutti suussa aattoillan touhuja, eikä vierastanun lähellä olevaa pukia. Augustille, joka oli isä Villen sylissä, tänä jouluna oli ensimmäinen.

- Mukavahan se on sisarusten kanssa yhdessä olla, kun kaikkien lapsetkin ovat läsnä. Mukavaahan se on.

Hanne-äidin mieltä jouluna lämmittää se, kun näkee lasten iloisuuden heidän touhutessaan keskenään. Viivi sanoi vielä äidin sylissä: "Joulupukin käyminen ja lahjat olivat parasta."

Joulupukin työn parhaita puolia on se, että pääsee keran vuodessa kurkistamaan suomalaisiin perheisiin. Saa katsella lasten vilpittöntyä iloa ja odotuksen täytymistä. Nähdä kuinka lasten touhuamiset tuovat hyvää mieltä vanhemmille ja isovanhemmille. Kaikkien parasta pienille joulun viettäjille taitaa sittenkin olla isän ja äidin turvallinen syli. Se on lasten paras paikka. Paras joululahja joulun jälkeenkin.

Terveisin joulupukki

En etsi valtaa loistoa, vaan rauhaa päälle maan. Joulun on perheiden yhteistä juhla-aikaa.

Kotipaikkakunnan viihtyvyys on nuorille yksi hyvinvoinnin tekijöistä

Oulun Seudun Leader toteutti syksyllä kyselyn nuorille, koskien vapaa-ajan viettoa sekä kotipaikkakunnan kehittämistä. Vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä 851 kappaletta, joista pudasjärveläisiä nuoria oli vastaajista 105, heidän ikähaarukansa oli 12-16 vuotta.

Vastaajista 50 prosentilla oli jokin säännöllinen harrastus vapaa-ajalla. Nuoret toivoivat harrastavansa muun muassa jääkiekkoa, mopoilua sekä moottoriurheilua - etenkin pajoja toivottiin, missä voisi korjaila mopoja yhdessä. Pudasjärvellä toivottiin myös ratsastusta sekä erilaisia pallopelejä ja taiteellisia harrastuksia.

Pudasjärveläisten nuorten mielestä hyvinvointiin vaikuttaa eniten se, että on kavereita. Lisäksi hyvinvointia edisti harrastukset sekä nuorille suunnattu toiminta ja tapahtumat. Paikallinen luonto ja luonnossa liikkuminen nähtiin hyvinvointia lisäävänä tekijänä. Nuorten hyvinvointipalvelut sekä syrjäytymisen ehkäisy oli myös yksi tärkeimmistä hyvinvoinnin tekijöistä vastanneiden mukaan.

Nuorten mielestä Pudasjärvellä tulisi eniten kehittää kotipaikkakunnan viihtyvyyttä sekä harrastusmahdollisuuksia. Panoksia toivottiin myös nuorten yrittäjyyden tukemiseen ja kannustamiseen. Yhdistys- ja seuratoiminta koettiin Pu-

Nuorisotyöryhmän toisesta kokouksesta listä, osa työryhmäläisistä osallistui etäyhteydellä pitkien välimatkojen sekä vallitsevan tilanteen vuoksi. Vasemmalta alhaalta Mona Kela (listä) ja Emilia Seppälä (Haukiputaalta). Oikealta alhaalta Veera Impiö (Oulu) ja Joonas Karjalainen (Haukipudas).

dasjärvellä olevan kunnossa.

Vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuudet ovat nuorten mielestä osittain kunnossa, mutta niiden kehittämistä myös toivottiin. Nuoret toivoivat voivansa vaikuttaa alueensa asioihin kyselyiden sekä äänestämisen avulla. Jäähallin rakentaminen nousi kyselyssä useassa kohdassa esiin, nuoret toivoivat voivansa harrastaa jääkiekkoa sekä luistella ympärivuotisesti. Pudasjärvellä toivottiin myös pelikenttää sekä parempaa liikuntahallia. Sivukylille toivottiin kerhoihin aktiivisia vetäjiä.

Nuorisoleader tukee harrastamista

Oulun Seudun Leader on kehittämisyhdistys, joka aktivoi alueensa asukkaita kehittämään omaa kotiseutuaan.

Nuorille järjestetty kysely on yksi osa tulevan ohjelmakauden suunnittelutyötä, sillä nuoret ja nuoriin panostaminen on nousut vahvasti esille, kun kuntien tarpeita on kartoitettu. Siksi osaltamme haluamme tuoda nuorille vaikutusmahdollisuuksia ja perustimme syksyllä nuorisotyöryhmän. Nuorisotyöryhmän tehtävänä on päättää mihin asioihin halutaan työryhmillä tarttua ja niitä viedään eteenpäin konkreettisina tavoitteina. Lisäksi nuorisotyöryhmä aloittaa vuoden alusta lausumaan päätökset saapuneisiin Nuorisoleader rahoitushakemuksiin.

Nuorisoleader rahoitus on tarkoitettu nuorten omille ideoille. Nuorisoleaderista voi hakea rahoitusta yhteiseen harrastamiseen, tekemiseen tai tapahtuman järjestämiseen. Se voi olla esimerkiksi airsoftia, fris-

beegolfia, lautapeliä pelaamista tai jonkin teemajuhlan järjestämistä. Myös oppilaskunnat, järjestöt sekä nuorisotilat voivat hyödyntää rahoitusta, kunhan hakijana ovat 13-25-vuotiaat nuoret, jotka asuvat Oulun Seudun Leaderin toiminta-alueella.

Nuorisoleader tukee myös yrittäjiä, rahoituksella tuetaan nuoren yrittäjän kone- laite- sekä kalustohankintoja. Tukea voi myös hyödyntää yrityksen markkinointiin. Tuella on iso merkitys aloittelevalle nuorelle yrittäjälle, sillä yritystoiminnan voi käynnistää heti laadukkailla välineillä ja riski aloittamiseen on tällöin pienempi.

Oulun Seudun Leader ja sen nuorisotyöryhmä haluaa kiittää alueensa kouluja yhteistyöstä kyselyn järjestämisen ja sen onnistumisen vuoksi.

Marjo Takalo

Hiilijalanjälki kutistuu biokaasun avulla

Yhä useampi yritys haluaa pienentää hiilijalanjälkeään, ja siihen biokaasun käyttö tarjoaa Oulussa paikallisen mahdollisuuden. Kiertokaari Oy on solminut kolmen uuden oululaistojen kanssa uudet biokaasun toimitussopimukset. Biokaasu liikennepolttoaineena kasvattaa myös tasaisesti suosiotaan. Biokaasua valmistetaan Ruskon biogätteestä ja puhdistamolietteestä, joten jokainen lajiteltu biogättemurunen päätyy Kiertokaaren toimialueella todelliseen hyötykäyttöön.

Ruskon Betoni Oy teki ympäristöteon uusimalla hiilijalanjälkeensä biokaasua hyödyntäväksi. Yritys lämmittää biokaasulla betonin tuotannossa käytettävän veden sekä kiviaineksen.

Yrityksen tekninen johtaja Arto Väänänen kertoo, että paranevan energiatehokkuuden lisäksi hiilijalanjäljen pienentäminen oli kannustavana perusteena päätökselle. Etuna oli toki myös se, että

Kiertokaaren tarjoama biokaasuverkosto oli lähellä.

-Kun käytämme biokaasua kiviaineksen lämmityksessä, hiilidioksidipäästöt Ruskon Betonin Oulun asemalla laskevat 65 prosenttia. Se on varsin merkittävä määrä, Väänänen painottaa.

Aiemmin lämmitykseen on käytetty kevyttä polttoöljyä noin 80 000 litran verran vuodessa. Yhdessä Polaromatic Oy:n kanssa kehitetyt Bioturbon käyttö on osoittautunut toimivaksi järjestelmäksi. Väänänen on valmis suosittelemaan biokaasun käyttöä muillekin.

Kaksi muuta uutta isoa biokaasun teollisuuskäyttäjää ovat Oulun yliopistollinen sairaala ja muovituotetta valmistava Aikolon Oy. Molemmat korvaavat biokaasulla sähkön käyttöä toiminnissaan.

Aikolon ottaa tulevana kevättalvena biokaasun käyttöön uudella tuotantolinjallaan. Linjalla ryhdytään valmistamaan pinnoitettuja lasinkirkkaita muoveja, jotka

korvaavat lasia esimerkiksi ajoneuvoissa. Muun muassa pinnointiprosessissa käytettävät uunit lämmitetään kokonaan biokaasulla.

Liiketoiminnan kehitysjohtaja Martti Hahtonen kertoo, että biokaasun valinta on yksi osa vastuullista liiketoimintaa.

-Pyrimme jatkuvasti kehittämään entistäkin vastuullisempia tapoja toimia. Läpinäkyvien muovien valmistamisen hiilijalanjälki on kaikkiaan huomattavasti matalampi kuin lasin, ja biokaasun käyttö madaltaa sitä entisestään.

-Uudet sopimukset kolminkertaistavat biokaasun teollisuuskäytön, laskee Kiertokaaren kehityspäällikkö Jari Kangasniemi. Aiemmin biokaasua ovat käyttäneet kaksi suurpesulaa: Lindström Oy:n Ruskon pesula sekä Oulun Keskuspesula Cliini Oy.

Myös biokaasun käyttö liikennepolttoaineena on kasvanut tasaisesti. Kangasniemi kertoo, että tällä het-

kellä Ruskon jätekeskuksessa tankataan autoihin kuukausittain noin 60 000 bensalitrann verran biokaasua. Kasvua on vauhdittanut Ruskon keväällä 2021 avattu linja-auton oma tankkausasema. Sitä on valmiudet laajentaa jopa 22-paikkaiseksi. Laajentamiseksi tarvitaan kaavamuutos, joka on parhaillaan tekeillä.

Oulun Taksipalvelu on vuokrannut asemalta viisi paikkaa biokaasubusseilleen. Kiertokaarissa toivotaan, että joukkoliikenne siirtyisi tätäkin enemmän käyttämään paikallisesti tuotettua biokaasua - onhan se kokonaislinkaareltaan päästö- tönä polttoainetta.

Mikä tahansa yritys voi vuokrata katetun tankkauspaikan suljetulta ja vartioitulta alueelta.

Mainittakoon, että Kiertokaari huolehtii Pudasjärven kaupungin jätehuollosta ja -neuvonnasta.

Sari Arffman

Joko näit sä tonttusen, punalakkisen

Lapsuuteni jouluun kuului vanupartaisen joulupukin lisäksi tonttuja. Olikohan näkymätön tonttu hakenut kuistin ikkunalta toivomuskirjeen ja kuulostellut sinisessä hämärässä, olivatko lapset kiltisti. Tavain joulukorteista piirtäjien nimiä ja ihmettelin, mistä he tiesivät. Olivatko he ihan oikeasti nähneet tonttuja?

1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun satukuvittajat loivat joulun ilmettä. Seimi- ja enkelikuvat ammensivat kristillisestä traditiosta. Vanhasta kansanperinteestä löydettiin tonttu, kotoinen pihapiirin haltija, joka hipsutteli huolehtimassa kotieläinten hyvinvoinnista. Vähitellen tonttu alkoi joulupukin apuna jakaa lahjoja ja seikkailla kiiltokuvissa, korteissa, lastenlehdissä ja satukirjoissa.

Uutta perinnettä synnyttiin USA:n lisäksi myös Britanniassa. Pitkään huppuviittaan pukeutuneen Father Christmasin saattueena ovat "browniet", pienet haltijaolennot, jotka leijailivat joulupukin seurana englantilaisen Arthur Rackhamin kuvituksessa. Näiden olentojen esikuvana on ollut kansantarinoiden myyttinen keijuhahmo.

Kodinhaltijan uusi ilme

Myös Pohjoismaissa kuvittajat antoivat uutta ilmettä joulutontulle. Vanhat kotitontut, kaivoskääpiöt ja menninkäiset marssivat kätöistään uudistettaviksi. Niistä tuli omenapokkisia ja valkopartaisia ukkeleita, joilla oli yleensä punainen myssy sekä punaiset, vihre-

ät tai harmaat vaatteet.

Vaikka jo H. C. Andersen kirjoitti satuja haltijatonttuista, pohjoismaisen tonttuhahmon varsinaisia vanhempia olivat ruotsalaiset Jenny Nyström ja Viktor Rydberg. Vuonna 1875 ilmestyi Rydbergin kirjoittama ja Nyströmin kuvittama satu Viggpojasta, joka jakaa lahjoja pitkäpartaisen joulumenninkäisen kanssa. Poika tapaa pihapiiriä eli tonttia vartioivia pyöreäposkisia tonttuja (tomtar). Nyströmin valkopartaisilla tontuilla on punainen myssy, vihreä tai harmaa nuttu ja polvihousut sekä punaiset tai raidalliset sukat ja puukengät. Asussa on vaikutteita miesten kansanpuvuista.

Nyströmin jälkiä seuranneen Elsa Beskowin satumaailmassa empaattiset tontut huolehtivat metsän eläimistä. Kirjassa Ollin hiihtoretki kurkistetaan kuningas Talven linnaan, joka muistuttaa joulupukin pajaa ja jossa ahkerat pikkuolennot valmistavat monenlaisia esineitä. Hiippalakin sijasta niiden päähine muistuttaa lapinlakkia.

John Bauerin peikkometissä saattaa seikkailla pelavattukainen tonttupoika, joka kahlaa lumessa ja taluttaa parrasta lahjoja kantavaa isoa pukkia. Aiheessa yhdistyy moderni tonttuhahmo vanhaan legendaan pukista lahjojen antajana. Kotikuvistaan tunnetun Carl Larssonin jouluidylleissä lapset leikkivät tonttuja.

Suomalainen satutonttu

Meillä tonttuhahmon vanhemmiksi voi kutsua Rudolf Koivua ja Martta Wendelinä, jotka kuvittivat satuja ja joululehtiä. Koivu erottaa selkeästi tonttu- ja joulupukihahmot toisistaan. Kookkaalla pukilla saattaa olla harmaa tai sininen turkki ja mukanaan liuta punapukuisia tonttuja. Moderni pukkanuo lahjoja hevos- tai porokyydin lisäksi myös vauhdikkaammin autolla tai lentoteitse laskuvarjolla.

Wendelin tunnetaan etenkin Kotilieden kansikuvista. Lehden joulunumeroiden kansia eivät kuitenkaan koristaneet tontut, sillä silloinen päätoimittaja Alli Wi-

herheimo ei pitänyt niitä soveliaina aiheina. Wendelin kuvitti Viktor Rydbergin tunnetun Tonttu-runon, joka ilmestyi lastenkirjana vuonna 1945. Tästä Valter Juvan suomentamasta runosta tuli Lyyli Wartiovaara-Kallioniemen säveltämänä suosittu joululaulu.

Joulupukki tonttuineen on Suomessa lappilaistunut. Suurten ikäluokkien ikioman Markus-sedän kerrotaan sijoittaneen joulupukin Korvatunturille. Viime aikoina joulupukki on vakiinnuttanut asuinpaikkaan napapiirin, mistä kertovat myös Mauri Kunnaksen hauskat joulukirjat. Santa-Parkin luolastossa Rovaniemellä tonttuväki on palannut eräiden esikuviansa, aarteita vartioivien skandinaavisten kaivoskääpiöiden maanalaiseen maailmaan.

Sisko Ylimartimo

Kuvituksena olevat korit ja lehdet kirjoittajan kokeelmasta.

Kirjoittaja on pudasjärveläislähtöinen tietokirjailija. Hän asuu nykyisin Rovaniemellä.

Arthur Rackhamin Father Christmas tonttuseuralaisineen (1907).

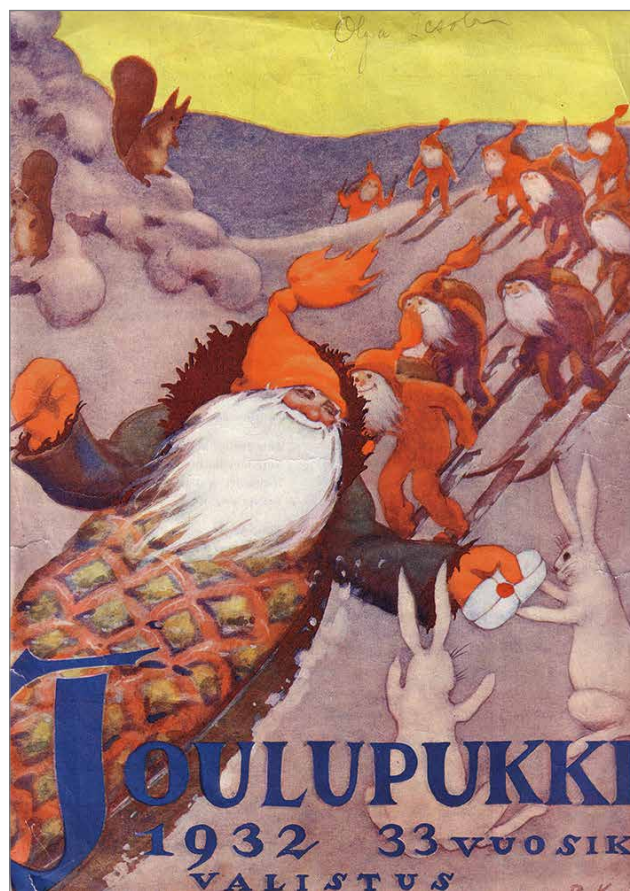
Jenny Nyströmin tonttu hyvin ansaitulla levolla.

John Bauerin tonttupoika ja todellinen joulupukki. Kuvitus vuodelta 1911.

Carl Larsson käytti tytärtään tontun mallina.

Joulupukki tonttuineen vauhdissa Rudolf Koivun kuvituksessa.

Martta Wendelinin kuvituksessa tonttu tuo kuusen.

Liikkeelle nyt - Hjallis Harkimo vieraili Pudasjärvellä

Liike Nyt:n periaatteisiin kuuluu yrittäjien tukeminen, ihan konkreettisesti. Hjallista palveli Kiireen Raja -kahviossa Aila Taurainen.

Kansanedustaja ja Liike Nyt-puolueen puheenjohtaja, Harry "Hjallis" Harkimo odotti uskollinen joukko Hyvinvointikeskuksen pihassa tiistaina 21.12. Rennon olinen ihminen astui ohjaajan paikalta autosta ja kävi heti asiaan. Hjallis omalla esimerkillään kävi kannattamassa Pirtissä toimivaa kahvilaa. Liike Nyt:n yksi peruseriaatteista kuuluu: "Yrittäjyys on tehokkain tapa tehdä asioita, jos sille annetaan tilaa." Pudasjärveläinen aluevaaliehdokas Kaisu Heikkinen otti Hjalliksen lämpimästi vastaan kyynäpäättervehdyksen ja pienin muistutuksin. Puolueen ehdokkaita oli paikalla myös Oulusta.

Hjalliksen kanssa juteltiin millaisia tavoitteita LN:llä on tulevaisuudessa.

- Aluevaalien tärkein kärkiteema meillä on se, että me emme ei hyväksy näitä hyvinvointialueita. Alueita on ihan liikaa. Tähän pitää saada muutos. 21 aluetta + Helsinki + Ahvenanmaa. Vaikeaa on kaikkien menestyä. Tiedämme jo nyt, että on monia pieniä alueita, jotka eivät tule pärjäämään yksin. Meidän suurin kritiikki kohdistuu sote-uudistuksen huonoon valmisteluun. Tämä uudistus on tehty politikoinnilla, johon on tuotu omia ideologioita.

- Toiseksi haluaisimme purkaa hoitajat. Tälläkin hetkellä 150 000 ihmis-

tä odottaa pääsyä hoitoon. Miksei heti anneta heille palveluseteleitä ja nosteta Kela-korvausta, että ihmiset pääsisi hoitoon. Sitten me haluaisimme takaisin omalääkäri-systeemin. Siinä on kovat kustannukset, noin 500 miljoonaa, mutta on laskettu, että kahden vuoden sisällä tulisi miljardi euroa takaisin, kun erikoissairaanhoidon tulisi vähemmän potilaita.

- Mutta kaiken kaikkiaan, minä en ymmärrä, mistä nämä rahat tehdään tähän uudistukseen?! Puhutaan viidestä miljardista eurosta, jotka tarvitaan palkkaharmoniaan, tietokoneisiin, byrokraatiaan ja hallintoon. Ihan turhaan rakennetaan tällais-

Aluevaaliehdokas Kaisu Heikkinen (vasemmalla) oli iloinen Hjallis Harkimon vierailusta Pudasjärvellä. Mukana kuvassa myös Oulun aluevaaliehdokkaat Matti Ervasti (takana) ja Eija Anala (oikealla).

ta hallintomallia. Uudistuksessa olisi voinut hyödyntää nykyisiä sairaanhoitopiirejä. En ole vielä ymmärtänyt, että mikä se hyöty tässä on? Emme kannata maakuntaveroa, koska tulevat hyvinvointialueet ovat kantokyvyiltään niin erilaisia. Verrataanpa Hus:n tai Pirkanmaan aluetta jonnekin Kokkolan tai Itä-Uudenmaan alueeseen, niin sehän on ihan naurettavaa!

- Lähdin Kokoomuksesta aikoinaan, koska minä halusin muuttaa päätöksenteon mallia. Ihmisten täytyy itse olla mukana päättämässä asioista. Meillä on muun muassa 14 000 ihmisen nettiparlamentti, joka vaikuttaa liikkeen kantoihin. Nyt olemme tulleet toiseen vaiheeseen.

Joulun alla julkaisemme seuraavan ison teemamme. Se tulee keskittymään vallan käytön ongelmiin. Suomessa on poliittiset virkanimitykset, valtionyhtiöihin valitaan poliittisin perustein, eikä sen perusteella mitä ne osaavat. Sitten koko tämä lobbarisysteemi on täysin mätä. Tällä hetkellä tehdään jo seuraavan hallituksen ohjelmaa. Ja nämä poliitikot siirtyvät näihin lobbarifirmoihin, niin kuin ei olisi mitään ongelmaa? Ammattiyhdistykset saavat verovapaata rahaa, joilla he maksavat puolueiden vaaleja! Valtaa käytetään Suomessa paljon väärin ja tähän haluamme muutosta. Tämä tulee olemaan meidän tärkein teemamme tulevaisuudessa.

Hjallis otti vielä lopuksi uunituoreeseen 17.12. ministeri Kiurun ilmoitukseen, että koronapassi ei ole syntynyt tarpeesta tautitilanteeseen, vaan passin käytön laajentaminen on tehty jo paljon aikaisemmin.

- Minusta se on aivan käsittämätöntä. Mitä silloin on mietitty ja miksi sellainen passi on tehty? Suomessa sitä ei ainakaan ole tehty. Pitää olla tosi tarkka tällaisten passien teossa. Ei niitä noin vain voi ihmisille tehdä. Kyllä minä sen ymmärrän, että pitää rokottaa. Mutta näistä passeista ei ole kerrottu, se on just tätä vallan väärin käyttöä. Minä en voi käsittää tämmöistä!

Ape Nieminen

Juhani Jurmu Keskustan Sarakylän paikallisyhdistyksen puheenjohtajaksi

Keskustan Sarakylän paikallisyhdistys piti syyskokouksen maanantaina 20.12. Sarakylän metsätysseuran hirvihallilla. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Juhani Jurmu, sihteerinä jatkaa Rauni Kummala ja hallitukseen valittiin Jukka Särkelä (vpj), Esko Piipponen, Kaisa Nivala, Jorma Kouva, Juha Viuhkola ja Heikki Sarajärvi.

Tulevana vuonna järjestetään aluevaalien yleisötillaisuus tammikuulla koronan sallimissa puitteissa. Lisäksi valmistaudutaan syksyn 2022 seurakuntavaaleihin ja kevään 2023 eduskuntavaaleihin.

Kokouksessa oli läsnä Pohjois-Pohjanmaan alue-

vaaliehdokas Anni-Inkeri Törmänen. Hän korosti puheenvuorossa aluevaalien merkitystä. Nyt tulevat aluevaltuutetut päättävät missä ja miten sotepalvelut toteutetaan Pohjois-Pohjanmaalla vuoden 2023 alusta. Tavoite on, että maakuntamme asukkaat saavat sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut tasavertaisesti asuinpaikasta rippumatta. Uudistuksen tavoite on vahvistaa lähipalveluja siten, että jokaisessa kunnassa on vähintään yksi sosiaali- ja terveysasema. Lähiasema on helpoin ovi hyvinvointialueen palveluihin.

Jorma Kouva

Kurenalan Kyläyhdistyksen syyskokous

Kurenalan Kyläyhdistys ry piti syyskokouksen kaupungintalon Otava-neuvottelusalissa 25.11.2021.

Kokouksessa päätettiin pitää jäsenmaksun suuruus samana, eli jäsenmaksu on jatkossakin jäseniltä 10 euroa ja kannattajajäseniltä 20 euroa.

Kyläyhdistyksen hallitukseen valittiin vuodelle 2022 seuraavat henkilöt: puheenjohtajaksi Kerttu Simu, varapuheenjohtajaksi Marja Laurila ja sihteeriksi Aini Seppänen. Muita jäseniä hallituksessa ovat Leila Ruuskanen, Henna Ryhänen, Pertti Manninen, Veli Liehu

ja uutena jäsenenä Aune Ekdahlin tilalle Mika Kuusijärvi.

Päätettiin järjestää tulevana kesänä toritapahtumia, huolehtia Pudasjärven rannan uimapaikan ympäristöstä, sekä siihen kuuluvien uimakoppien, WC-rakennuksen ja grillikatoksen

sekä lintutornin siisteydestä.

Tietopiste jatkaa ensi kesänä toimintaansa torilla mahdollisuuksien mukaan siten, että eri yhdistykset pitävät paikkaa auki vuorovivoin.

Aini Seppänen

Käpysadolla on suuri merkitys käpytikkakantaan

Käpytikka on varmaan monelle metsässä liikkujalle tuttu lintu. Käpytikka on ruvennut pesimään myös entistä enemmän myös pihapiirissä. Lintujen talviruokinta saa tikat lintulaudalle siemeniä ja läskiä syömään. Toisinaan tikat käyttävät myös linnunpönttöjä yöpymiseen. Kesällä tikat jäävät helposti myös pihapiiriin pesimään, mikäli sopivia sekajalehtimetsiä on lähetyillä. Pöntöt ovat tulleet käpytikoille niin tutuiksi, että lintu osaavat käydä niitä myös rosvoamassa kesäisin. Monista muista tikoista poiketen käpytikka syö myös linnun munia ja poikasja. Usein käpytikka joutuu suurentamaan pöntön aukkoa päästäkseen muniin käsiksi. Toisaalta monet pienet lintulajit pesivät vanhoissa käpytikan koloissa. Mutta esimerkiksi telkälle ja pöllöille käpytikan kolo on liian pieni. Muun muassa kottaraiselle käpytikan kolot ovat tärkeitä. Sen sijaan suuremmat linnut pesivät vanhoissa palokärjen koloissa. Niin palokärki kuin käpytikkin tekevät uuden pesäkolon joka vuosi.

Enimmäkseen tikat käyttävät ravinnokseen vain muurahaisia, hämähäkkejä, kovakuoriaisia ja muita pieniä ötököitä. Pönttölintujen lisäksi käpytikat ryöstävät myös joskus räystäspääskyjen pesiä. Kävyt ovat nimensä mukaisesti käpytikalle talvella tärkein ja lähes ainoa ravinto. Käpysadoilla on tapana vaihdella runsaastikin noin 3-5 vuoden rytmissä. Yhden vuoden käpysato saattaa olla moninkertainen verrattuna toiseen vuoteen. Vaikka käpysadot heittelevät suuresti pysyy käpytikka silti maan runsaimpana tikkalajina. Talvella näkee usein käpytikan laittavan kävyn kaarnarakoon tai puun koloon, jossa kävystä on helpompi irrottaa siemenet pois. Toisinaan tikka myös takoo kävylle sopivan kolon puun runkoon tai oksaan. Joskus on laskettu käpytikan käyttäneen noin 130-140 käpyä talvisen päivän aikana.

Vaikka käpytikka on paikkalintu, näkee tikoilla toisinaan vaellusta. Varsinkin hyvinä pesintävuosina lähtevät tikat massavaelluksille. Erityisesti Venäjän pohjoisosista voi lähteä liikkeelle kymmeniä tuhansia tikkoja, jopa enemmänkin. Suomessa joukkoon liittyy lisää tikkoja ja suuntana on usein Länsi-, ja Lounais-Suomi. Tikat lähtevät ravinnon perään ja nuoret tikat etsivät myös omaa reviiriään. Vaellus alkaa jo alkusyksyllä heinä-, elo-, ja syyskuussa. Suurin

Talou metsissä kasvaa entistä enemmän havupuita ja tämä on lisännyt käpytikan talviravintoa, eli käpyä.

osa tikoista palaa jo syksyn aikana takaisin omille kotikonnuilleen. Osa vaelluksella olleista linnuista suuntaavat takaisin itään vasta seuraavana keväänä.

Käpytikka on metsien lintu ja se ei mielellään ylitä suuria avonaisia alueita, kuten järvien selkiä. Suuret massavaellukset tekevät poikkeuksen ja linnut ottavat riskejä matkallaan. Vaellukset jatkuvat usein Ruotsiin saakka ja parhail-lan rannikon havaintopaikoilla voi nähdä tuhansittain käpytikoja.

Käpytikan määrät ovat pysyneet viime vuosikymmenien aikana varsin vakaina, vaikka myös käpytikka on kärsinyt metsätaloudesta ja talousmetsien nuorentamisesta. Onneksi käpytikka löytää vielä talousmetsistäkin sopivan paksuisia pesä-

puita, toisin kuin palokärki. Palokärjen on jo vaikea löytää tarpeeksi paksuja pesäpuita. Käpytikka viihtyy mieluiten vanhoissa avonaisissa haavikoissa ja lehtimetsissä. Toisinaan pesäkolo voi olla myös männynsä ja kuusessakin. Varsin mieluisia ovat rämeiden reunoilla olevat männiköt.

Käpytikka on viimeisten vuosikymmenien aikana myös hivuttautunut Lappiin mutta esiintymisraja on varsin häilyvä koska vuosittaisissa määrissä on niin suuria vaihteluita. Ilmaston muutoksesta tulee olemaan varmaan hyötyä myös käpytikalle. Ilmaston lämmitessä nousee puuraja entistä yleemmäksi ja tikatkin levittäytyvät pohjoisemmaksi. Käpytikka ei ole kovin vaativa elinpiiriltään ja myöskin ravinto on monipuolista, joten

sen levittäytyminen pohjoisemmaksi tulee jatkumaan tulevaisuudessakin.

Mikäpä mukavampaa kuin käpytikan keväinen pärinä kelon tai puhelintolan kylkeen. Käpytikalla ei ole varsinaista soidintalua, vaan noin vajaan sekunnin kestävä 10-15 nokan kopautus puun kylkeen ajaa saman asian. Toisinaan tikka päästää keväällä karheit huutoja.

Monet lintulajit ovat riippuvaisia tämän varsin meluisan linnun tekemistä pesäkoloista. Ilman käpytikkaa olisi harmaasiepon, leppälinnun, kirjosisiepon ja monen muunkin parimäärä paljon nykyistä pienempi.

Jarmo Vacklin

Kielipeliä

– Terve Kake, Make huikkaa ovelta. – Näenkö minä oikein, että luet Sivistyssanakirjaa?

– Jo vain! Nyt minä tiedän, että watti on tehon yksikkö ja kilowatti on tuhat wattia. Vaan arvaatkos, miksi suomalaisissa sähkölaskuissa käytetään ulkomaalaisia nimityksiä kuten wattia? No, mitähän siitäkin tulisi, jos painoasioissa pitäisi aina selittää, että kalori on energiamäärä, mikä tarvitaan yhden vesigramman lämpötilan nostamiseen 14:sta 15 celsiusasteeseen? On toki helpompi sanoa nykyaikana vain "kalori".

– Katsotaan nyt vaikka minun viime sunnuntaista keilapäivääni. Aamu alkoi Moccamaster-pannun Mövenbick-kahvilla. Kun Rolex näytti, että on aika ajaa parta, levitin kasvoille Old Spicen Shaving Foam Musk-partavaahtoa ja Gilletten Fusion leikkasi parran nautittavasti.

– H & M:n Chanelin Allure Homme Emulsion Apres Rasage virkisti kasvojani ylellisesti ja kainaloihin sipaisu Giorgio Armanin Aqua Di Geo raikasti miellyttävästi. Suihkussa Goldwellin Moisture Definition -shampoo ja Graham Webbin Revitalizing Conditioner -hoitoaine saivat hiukset säteilemään, ja Braun Plak Control Ultra -sähköhammasharjaan puristettu Yotuel-hammastahna hampaat hohtamaan. Sitten nenän ja korvien karvat pois Babyliss For Men -trimmerillä, nieluun Meridol-suuvettä ja lähtiäisiksi suihkaus kylppäriin Gladen Air Freshener -ilmanraikastetta.

– Sonnustauduin Björn Borg-alusasuun, Adidaksen lenkkipukuun ja Brooksien lenkkareihin. Kun tallissa odottavan Saab Turbo XWD:n Sony-autoradiossa alkoi musisoida lempiyhtyeeni Abba, kylmät väreet ravistivat selkäpiitäni. Muistathan sinäkin, miten sensuellisesti Agnetha ja Anni-Frid esiintyivät Waterlooossaan silloin 1974 Brightonissa.

– Bowlinghallilla nostin Zecchino-keilalaukustani Pro Shopista hankkimani Rhino Pro-pallon, sutaisin ylleni Niken paidan, Benettonin housut, Pierre Cardinin sukat ja Sweden kengät. Honor Roll-lakka kiilteli, ja baanoilla olivat jo All Stars, Ballmasters, Blooper, Falcons, Gran-kulla Bowlare, Gold Fingers, Jummit, Tornados ja monet muut suomalaiset keilaseurat.

– Kylläpä helpotti! Kake huokaisee. – Nyt voin rauhallisin mielin katsella illalla telkkarista Hockey Night 'ia, kun siellä pelaavat Blues ja Pelicans!

Tinojen valannassa kannattaa olla varovainen. 60-vuotias Ari vilkaisi samanikäistä vaimoan ja tinan sihahtaessa kauhasta veteen hän toivoi, että hänellä olisi 30 vuotta nuorempi vaimo. Ja kas, hyvä haltia täytti Ari toiveen: hänestä tuli 90-vuotias.

Kähmyt toivottaa Onnea ja menestystä uudelle vuodelle 2022!

Martti Kähkönen
lukijoiden palaute ja jutut: vkkmedia.fi

PALVELUHAKEMISTO ✨ paikkakunnan parhaat palvelut

AUTOJEN JA RASKAAN KALUSTON KORJAAMOPALVELUT

JP AUTOMAALAAMO

VAKUUTUSYHTIÖIDEN HYVÄKSYMÄ KOLARIKORJAAMO

- VAKUUTUSYHTIÖIDEN TYÖT
- VAHINKOTARKISTUKSET
- LASINVAIHDOT JA -KORJAUKSET
- KOLARIKORJAUKSET
- AUTOMAALAUKSET
- ILMASTOINNIN HUOLLOT

Puh. 040 564 8614, 040 564 9523

Teollisuustie 8, 93100 Pudasjärvi Avoinna ma-pe 7-16

HAUTAKIVIPALVELUT

- PAIKALLINEN HAUTAKIVIVEISTÄMÖ -

koilliskivi

Kiven voit tilata myös suoraan netistä.
www.koilliskivi.fi info@koilliskivi.fi
0400 891 974 Teollisuustie 2, 93100 Pudasjärvi

KATSASTUSPALVELUT

Katsastukset, rekisteröinnit, vakuutukset

Katsastus Team Oy

PUDASJÄRVI

www.katsastusteam.fi

Tuulimylyntie 2
(Teboilin kiinteistö),
93100 Pudasjärvi
Puh. 0400 997 689

Avoinna
ma-pe klo 9-17

JÄTEHUOLTOPALVELUT

Jätteiden vastaanottopaikat

Jäteasema Ekolanssi, avoinna ti 16-19 ja pe 11-13

Teollisuustie 10, Pudasjärvi

- kodin vaarallinen jäte, sähkölaitteet, metalli ja pahvi

Siirtokuormausasema, avoinna pe 14-18

Kuusamontie 823 B, Pudasjärvi

- isokokoiset sekajätteet kuten huonekalut, rakennusjätteet (pienet kuormat), metalli ja painekyllästetty puu

Kiertokaari Oy | kiertokaari.fi

KULJETUS- JA HINAUSPALVELUITA

Henkilö- ja pakettiautojen hinauskuljetukset
IETIN RATTAAT Ky

0400 389 015

Jukolantie 47, 93100 Pudasjärvi
erkki.tauriainen@ieti.fi

KIINTEISTÖHUOLLOT, ISÄNNÖINTI

> Isännöintiä > Kiinteistönvälitystä

KIINTEISTÖ NELIÖ LKV

0400 585136 www.kiinteistonelio.fi

Kodin jätehuollon yhteystiedot

Jäteastian tyhjennykset, tyhjennysvälin muutokset ja muut päivittäiseen toimintaan liittyvät asiat:

p. 08 5584 0020 ma-pe 8-15 tai toimisto@kiertokaari.fi.

Jätehuoltosopimus: p. 08 5584 0020 ma-pe 8-15 tai

www.kiertokaari.fi > pudasjärvi

Jäteneuvonta: p. 08 5584 0010 ma-pe 8-16 ja www.jateopas.fi.

Kiertokaari Oy | kiertokaari.fi

POHJANRAHTI OY

- Rahdit päivittäin Oulu – Pudasjärvi
- Muutot ja tarvikkeet
- Jakelut
- Rahdit kauttamme ympäri maan

0400 251 671

pohjanrahti@pohjanrahti.com

KIINTEISTÖNVÄLITYS, ARVIOKIRJAT, KAUPPAKIRJAT, LAHJAKIRJAT, JAKOSOPIMUKSET, KAUPANVAHVISTAMISET MYÖS PUDASJÄRVEN JA SYÖTTEEN ALUEILLA

SARI KÄSMÄ puh. 040 670 9766, sari.kasma@tunturilkv.com
MIKA KÄSMÄ puh. 0400 390 016, mika.kasma@tunturilkv.com

TUNTURI LKV

www.tunturilkv.com.
Katso kohteemme
Etuovi.com

KELLOSEPÄNLIKE

84-vuotta alan ammattitaitoa!

Meiltä:

- Ranne- ja herätuskellot
- Kellot - Korut
- Lahjatavarat

Tervetuloa!

Koruja edulliseen hintaan

KELLOSEPÄNLIKE

Naamanka Ky

P. (08) 822 084

Jukolantie 2, Pudasjärvi

KONEELLISTA PUUNKORJUUTA, METSÄNEUVONTAA

Metsäpalvelu Tuomaala Oy

Pitkäaikaisella kokemuksella ja ammattitaidolla

- ✓ Leimaus
- ✓ Puukauppalvelut
- ✓ Tila-arviot
- ✓ Metsäsuunnittelu
- ✓ Maanmuokkaukset
- ✓ Metsäviljely
- ✓ Metsäveroilmotukset
- ✓ Ojitus
- ✓ Nuoren metsän hoito
- ✓ Kemeratuet
- ✓ Taimet ja siemenet

Puistotie 2, Pudasjärvi Metsänomistaja, ota yhteyttä!

Tuomo Tuomaala 040 935 9320, tuomo.tuomaala@outlook.com
Lauri Tuomaala 040 935 9560, laurituomaala@outlook.com

YRITTÄJÄ!
Edullista ilmoitustilaa
PALVELUHAKEMISTOSTA

Iso-Syöte tarjoaa jälleen ilmaista lasketteluopetusta 1.-luokkalaisille

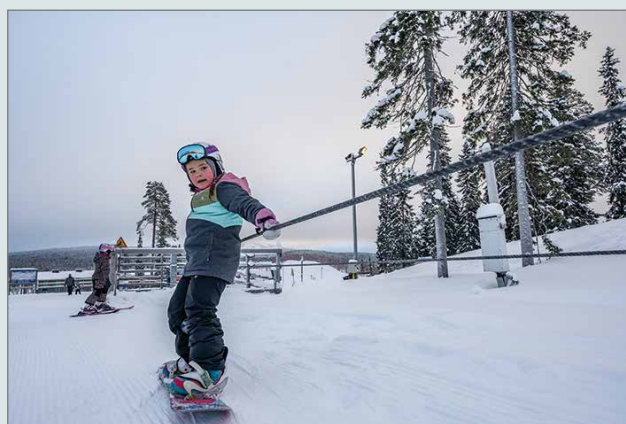
Hiihtokeskus Iso-Syöte tarjoaa kaikille Oulun seutukunnissa, Pudasjärvellä tai Taivalkoskella asuville 1.-luokkalaisille laskettelupäivän. Kampanja järjestetään nyt jo kolmatta perättäistä vuotta. Päivä alkaa turvallisesti hiihtokoulusta, jonka jälkeen lapset saavat välineet ja hissilipun käyttöönsä loppupäivän ajaksi ilmaiseksi. Tempauksen takana ovat Iso-Syötteen yrittäjäsarukset Heidi Terentjeff-Jaurakkajärvi ja Mikko Terentjeff.

Iso-Syötteen laskettelukausi alkoi tänä vuonna ja lokakuun puolella, ja rinnekansa otti aikaisen avauksen innolla vastaan. Heidi Terentjeff-Jaurakkajärvi kertoo kaikista mukavinta olleen nähdä, kuinka

paljon rinteillä oli lajin ensikertalaisia, tai sen pariin pitkästä aikaa hiljattain palanneita. Hän kehuu pandemia-ajan tuoneen jotain hyvääkin: ihmisillä on aikaa harrastaa jälleen yhdessä ja perheenä.

Siitä on osaltaan kyse myös ilmaisissa lasketteluopetuksissa. Mikko Terentjeff kertoo edellisten vuosien osoittaneen sen, että tempauspäivät ovat olleet erityisen suosittuja sellaisten vanhempien keskuudessa, jotka eivät itse tunne oloaan varmaksi lähteä lapsen kanssa rinteeseen. Ensi kokemuksensa hän kertoo olevan aina merkittävä, oli kyse lajistakin kuin lajista, ja siksi siihen kannattaa panostaa.

- Hiihtokoulu on aina varma tapa aloittaa laskettelu tai lumilautailu turval-

Lumilautailija naruhiessissä harjoittelemassa.

lisesti ja hauskuuden kautta, Suomen hiihdonopettajary:n kouluttajanakin toimiva Terentjeff täsmentää.

Viime kaudella korona rajoitti ilmaisia lasketteluopetusta niin, ettei hiihtokouluja voitu järjestää, mutta nyt opetus on palannut oh-

jelmaan. Opetus toteutetaan kokonaisuudessaan voimassa olevien suositusten mukaan ja terveysturvallisesti ulkotiloissa. Kampanjaan osallistuville lapsille tarjotaan aamupäivän hiihtokoulun lisäksi välineet ja hissilippu koko laskupäivän

Hiihtokeskus Iso-Syötteen yrittäjäsarukset Heidi Terentjeff-Jaurakkajärvi ja Mikko Terentjeff ottavat uudet laskijanalut ilolla vastaan.

ajaksi. Opetustunnin jälkeen he voivat jäädä laskettelemaan joko kaverien tai perheenjäsentensä kanssa. - Ryhmätunneilla saattaa myös saada uusia kavereita, joiden kanssa rinnetreffejä voi sopia jatkossakin, Heidi vinkkaa.

Hän kertoo, että moni Iso-Syötteen kävijä on löytänyt itselleen tai lapsilleen laskuseuraa ja pitkäaikaisia ystävyysuhteita, naapurimökin tai -vaunun asukkaista.

Veinalotta Terentjeff

PALVELUHAKEMISTO * paikkakunnan parhaat palvelut

LAKIPALVELUITA

PELTITYÖT, TARVIKKEET JA ASENNUKSET

HAUTAUSTOIMISTOPALVELUT JA KUKKAKAUPAT

ASIANAJOTOIMISTO EIJJA HEIKKINEN OY

Oikeudenkäynnit, perinnönjaot, perukirjat, avioerot, lapsiasiat ja muut oikeudelliset asiat.

Puh. 040 144 6888

toimisto@eijaheikkinen.fi / www.eijaheikkinen.fi

TOIMIPISTEET: Ratakatu 8 A 1, 90130 Oulu (postitusosoite), Jukolantie 4 A, 93100 Pudasjärvi, Kansankatu 10, 96100 Rovaniemi, Juurikoskenkatu 4, 84100 Ylivieska.
Otattehan yhteyttä etukäteen tapaamisajan sopimiseksi.

Pudasjärven LVI- ja Rautatarvike Oy

KAUTTAMME LVI-, SÄHKÖ-, KYLMÄ-, PELTITYÖT SEKÄ TARVIKKEET

JASPI Kauttamme mm. lämmitysjärjestelmien uusimiset ja muutostyöt
NIBE

LVI- ja Rautatarvike Oy

Puh. (08) 823 510, myynti@lvijarauta.fi
Varastotie 2, 93100 Pudasjärvi

Hautaus- ja Kukkapaalvelu
Räisänen

Meiltä:
• Passikuvat, myös sähköisenä, ilman ajanvarausta
• Filmirullat
• Filmirullien kehityspalvelu

Kauppatie 4, 93100 PUDASJÄRVI.
P. (08) 823 350, 0400 399 830.
hautausraisanen@gmail.com, www.hautauskukkaraisanen.fi

MAARAKENNUSTA

RAKENTAMINEN JA REMONTIT

PANKKI- JA VAKUUTUSPALVELUITA

KettuMäki Oy

- Seulotut kivet, sepelit, hiekat ym.
- Suursäkeissä myös kaikki lajit.
- Kivikorit pih- ja maisemointirakentamiseen.

Puh. 0400 960 829/Mika toimisto@kettumaki.fi www.kettumaki.fi

Remonttipalvelu
Pulkkanen Oy

- ⇒ Rakennustyöt ja remontit
- ⇒ Kattoremontit
- ⇒ Piipunpellit ja muut peltityöt
- ⇒ Sadevesijärjestelmät ja kattoturvatuotteet

040 703 8097 rppulkkanen@gmail.com

Palvelemme: ma-to 9-17,
pe 9-18, la 9-14, su 10-14

PUDASJÄRVEN HAUTAUSTOIMISTO JA KUKKA KY, PIHLAJA

Toritie 1, 93100 Pudasjärvi
P. (08) 821 122, 0400 330 058

TARVIKKEITA JA VARUSTEITA

Suora yhteys pankkiisi

Päivittäiset pankkipalvelut
Turves Tiina 010 257 1915
Nyman Jaana 010 257 1904

Rahoituspalvelut
Semin Tiina 010 257 1910
Salojärvi Susanna 010 257 1930
Alatalo Riikka 010 257 1935
Dahl Merja-Leena 010 257 1902

Sijoituspalvelut
Graber Soile 010 257 1939
Naumanen Jenni 010 257 1950
Soronen Kaisa 010 257 1895

Yrityspalvelut
Wuolijoki Heikki 010 257 1936
Naumanen Jenni 010 257 1950

Vakuutuspalvelut
Löppönen Seppo 050 560 2581
Ylitalo Mikko 050 394 9707

Toimitusjohtaja
Purola Pertti 010 257 1920

Myyntijohtaja
Ivola Jonne 010 257 1922

Tavoitat meidät myös op.fi:ssä

OP Pudasjärvi

WWW.MAARAKENNUSPUURUNEN.FI MAARAKENNUKSEN PUURUNEN OY

- HIEKAT
- SORAT
- MURSKHEET
- SEPELIT
- VALUSORAT
- MYÖS SEULOTUT LAJIKKEET
- KAIKKI MAAN-SIIRTOTYÖT
- NYKYAIKAISET JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT
- TOIMITAMME MAAN- AINEKSET KOKO PUDASJÄRVEN ALUEELLE

Marko Puurunen 040 517 6347
Jukka Puurunen 0400 223 771 (maa-ainemyynti)
posti@maarakennuspuurunen.fi

Paikallista rakennuspalvelua

- sauna- ja kylpyhuoneremontit
- vesi-, palo- ja mikrobivauriokorjaukset
- katto- ja muut remonttityöt

Rakennus ja Saneeraus Ylipahkala & Määttä

Tuomo Määttä 0400 658 877
93350 Jaurakkajärvi

www.rakennuspiste.com

Kaikki isot ja pienet rakennusalan työt ammattitaidolla ja toimitusvarmasti

ERÄKESKUS ANON ASE JA TUKKU

- Kaikki metsästyksen ja kalastukseen
- Laajin valikoima koiranruokia ja tarvikkeita

Anon Ase ja Tukku

Kauppatie 2,
93100 Pudasjärvi
p. (08) 821 337,
0400 384 118
www.anonase.com

SALAOJATYÖT JA SADEVESIJÄRJESTELMÄT AMMATTITAITOILLA

Ari Mansikkamäki

0400 935 036

ari.m.mansikkamaki@gmail.com

YRITTÄJÄ ilmoitta PALVELUHAKEMISTOSTA

OTA YHTEYTTÄ ja KYSY EDULLISTA ILMOITUSTILAA:

Terttu Salmi p. 0400 499 745

Uusin tuulin eteenpäin

Kaisu Heikkinen tekee uraa Liike Nyt:ssä

Kaisu Heikkinen vaikutti ennen Pudasjärven Perus-suomalaisten ryhmässä, vaikka olikin alun perin kahden vaiheilla, joko PS tai Liike Nyt. Kaisu on seurannut Liike Nyt:n toimintaa sen perustamisesta (2019) lähtien. Ajatuksen siirtymisestä PS:sta LN:iin ei sisälly mitään draamatiikkaa, koska siltä olen löytänyt minua lähellä olevia teemoja.

- Asioista voi olla niin montaa eri mieltä, joten en halunnut tiettyä leimaa. Koronarokotteista ja maahanmuuttokysymyksistä ajattelen vähän eri tavalla. Mutta heillä on mahtava porukka ja toivon heil-

le menestystä, pohtii Kaisu.

- Ennen kaikkea haluaisin, että terveyskeskuksen päivystykset säilyisivät tai ne pitäisi saada jokaisen omalle paikkakunnalle. Pudasjärvellä voisi olla ympärivuorokautinen päivystys, koska olemme matkailukaupunki. Syötteeltä olisi liian pitkä matka ajallisesti Ouluun. Vanhusten ja mielenterveyspalveluihin tulee satsata. Omaishoitajien tuen saaminen verottomaksi, mutta se kyllä määrätään eduskunnasta, mutta kuitenkin. Sydäntäni lähellä ovat vanhuksat. He ovat niin suloisia ja sööttejä. Olen aina taistellut vanhusten puolesta.

Kaisun mielestä terveyskeskuksen toimintaa tulee vaalia eikä pelastustointikaan saa minkään uudistuksen takia lopettaa. Jos Kaisu saisi päättää, niin ilta- ja viikonloppupäivystys tulisivat heti sote-uudistuksen myötä Pudasjärvelle. Sote-uudistus on moninainen kokonaisuus, mutta siitä huolimatta Kaisu ei hyväksy maakunta-veroa.

- Asiakas ja kuntapalvelujen hinnat eivät saa yhtään nousta, painotti aluevaaliedokas.

Vaalityön ohessa Kaisu Heikkinen on laittamassa Liike Nyt:n paikallisyhdistystä Pudasjärvelle. Käytännön asiat yhdistyksen suh-

teen menevät vuoden 2022 puolelle. Hän toivotti halukkaat ottamaan yhteyttä entisistä puolue- tai puolueettomuustaloista huolimatta.

- Ikään, rotuun, rahakukkaron paksuuteen katsomatta saa tulla joukkoon mukaan, naurahti Kaisu.

Ape Nieminen

Kaisu Heikkinen on pudasjärvinen aluevaaliedokas Liike Nyt:n listalla. Hän myös toivottaa tervetulleeksi perustamaan Liike Nyt:n paikallisyhdistystä Pudasjärvelle.

pieni ele Tänäänkin voit olla syy jonkun hymyyn!

pieni ele -keräys alkoi vuonna 1907 nimellä Vaalikeräys, jolloin se järjestettiin ensimmäisten eduskuntavaalien yhteydessä. Tuolloin tavoitteena oli kerätä varoja tuberkuloosin vastustamiseen. Keräyksen toteuttavat 15 vammais- ja terveystyön järjestöä, joihin kuuluu noin 300 000 jäsentä.

Nykyisellä nimellä pieni ele -keräys on jälleen mukana tammikuussa pidettävien aluevaalien äänestyspaikoilla 12.-18.1. sekä 23.1.2022. Monen vammaisen ja pitkäaikaissairaan elämään on epidemiatilanteella ollut heikentävä vaikutus. Eri tukimuodot ja yhteisöllinen toiminta on vähentynyt. Keräyksen saamista lahjoituksilla mahdollistetaan

vertaistukea ja virkistystä arkeen oman kunnan alueella. Kaikki lahjoitukset jäävät Suomeen ja puolet lahjoituksista suoraan paikallakunnalle apua tarvitseville. Keräyksellä autetaan muun muassa sydänsairaita, epilepsiaa sairastavia, vammaisia, sokeita, kuuroja, aivosairaita - lapsia, nuoria, aikuisia ja vanhuksia.

Keräys järjestetään talvokooimien ja suurin osa vapaaehtoisista on itse vammaiset tai pitkäaikaissairaat. Keräyspaikoilla lahjoituksen voi tehdä käteisellä.

- Keräykseen lahjoittaminen on monelle suomalaiselle tärkeä äänestyspäivän perinne. Uskomme, että sama auttamisen halu ja myötäeläminen vaikeina aikoina nä-

ky, vaikka pandemialla on vaikutuksensa keräykseen. Toivomme, että ihmiset edelleen löytävät keräyksen, sillä lahjoituksista saatu apu on sen saajille korvaamaton, sanoo pieni ele -keräyksen toiminnanjohtaja Erika Mäntylä.

Pieni ele -keräykseen voi lahjoittaa joko keräyslippaaseen aluevaalien äänestyspaikoilla, MobilePaylla numeroon 64971, verkossa osoitteessa www.pieniele.fi, lahjoittamalla Pieni ele ry:n tilille FI73 5727 1820 0477 19 tai lähettämällä tekstiviesti LAHJOITA10 numeron 16301 (10 €/viesti). Rahankeräyslupa: Pieni ele ry RA/2020/814. Lipaskeräykseen liittyvissä asioissa lisätietoja antavat Pudasjärven kaupungin kuntavastaava Terttu Salmi 0400 499 745 tai Pieni ele ry:n toiminnanjohtaja Erika Mäntylä 040 529 5409, erika.mantyla@pieniele.fi. Pudasjärvellä pieni ele -keräykseen osallistuvat seuraavat paikallisyhdistykset; Pudasjärven alueen Sydänyhdistys ry., Pudasjärven Invaliidit ry., Pudasjärven Kajastus ry., Pudasjärven kehitysvammaisten Tuki ry, Pudasjärven kuuloyhdistys ry. sekä Pudasjärven reumayhdistys ry.

Elämä kantaa, vaikka jalat eivät. Lahjoita ja auta meitä luomaan onnellisia arjen hetkiä. pieni ele tuo arjen onnea vammaisten ja pitkäaikaissairaiden elämään.

Terttu Salmi
kuntavastaava Pudasjärvi

Kela-taksin varausnumerot muuttuvat 1.1.2022 alkaen

Vanhat Kela-taksin numerot poistuvat käytöstä ja Kela-taksia käyttävät asiakkaat voivat 1.1.2022 alkaen varata taksin seuraavista numeroista:

- Otaksi: p. 0800 93377 tai
- Tampereen taksi: p. 0800 41 5720

Muutos koskee kaikkia Kelan korvaamia taksimatkoja Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan alueella.

oulunkaari.com

METSÄKESKUS MYY VARASTOTARVIKKEET KOKONAISUUDESSAAN

Metsäkeskuksen Pudasjärven toimiston varastotarvikkeet myydään kokonaisuudessaan pois.

Varastotarvikkeissa on mm. rumpuputkia, ahkio, venevinski, moottorisaha, liikennemerkkejä ym.

Tarjous tulee tehdä varaston koko irtaimistosta yhdellä tarjouksella (12.1.2022 mennessä) sähköpostilla juha.tahvola@metsakeskus.fi

Näyttö Pudasjärven varastolla osoite:

Simeonintie 4, ke 29.12.2021 klo 14-15 tai soita Markus Ekdahlille.

Yhdyshenkilö Markus Ekdahl:

markus.ekdahl@metsakeskus.fi, puh 040 748 4201

Ostaja sitoutuu tyhjentämään ja viemään tarvikkeet pe 28.1.2022 klo 15.00 mennessä pois.

Metsäkeskus

MEILLE SOITETTIIN * yleisönosasto

Rajamaanrantaan kaivataan ajettuja hiihtolatuja aikaisempien vuosien tapaan!

Lähiliikuntaa harrastava joukko

HALLINTOTOIMINTA

KEHITTÄMIS- JA TOIMINTATUET VUODELLE 2022

ovat haettavissa 11.1. - 14.2.2022 klo 16.00 välisenä aikana.

Kehittämis- ja toimintatukien osalta painotetaan vuonna 2022 yhteisöllisyyttä ja osallisuutta lisäävää toimintaa

- Painopisteenä on hyvinvointiin, osallistavaan taide- ja kulttuuritoimintaan, asumisympäristön ja -viihtyisyyden parantamiseen, luontoarvojen huomioimiseen ja turvallisuuteen liittyviä asioita.
- Erityisesti toivotaan, että avustuksia haettaisiin myös uusiin osallistaviin toimintoihin ja niiden kehittämiseen.
- Retkien sisällön tulee tukea järjestön omaa toimintaa (esim. kisa-, valmennus- ja pintoretet). Pelkät shoppailumatkat eivät ole tuen piirissä.
- Pudasjärven kaupungin kehittämis- ja toimintatuilla tehdyistä toimista ja tapahtumista tulee viestiä eri tavoin.
- Tukea eivät voi hakea poliittiset tai uskonnolliset yhdistykset.

Lisätietoja osoitteesta www.pudasjarvi.fi/tuet

Toivomme ensisijaisesti käytettävien sähköisiä hakulomakkeita, jotka aukeavat tammikuun alku päivinä. Paperiversioita voi noutaa Pudasjärven kaupungin asiakaspalvelupisteestä sen aukioloaikoina.

Infotilaisuus etänä 17.1.2022 17.30-18.30.

Lähetä viesti sinikka.mosorin@pudasjarvi.fi otsikolla "Osallistun infotilaisuuteen kt2022" ja saat paluupostissa Teams-linkin.

Lisätiedustelut:

- palvelusuunnittelija Sinikka Mosorin, puh. 040 504 3861 (yhdistykset ja rekisteröimättömät ryhmät)
- liikunnanohjaaja Sampo Laakkonen, puh. 040 194 6315 (liikunta)
- kulttuuriohjaaja Birgit Tolonen, puh. 040 585 6229 (yksityiset hakijat)

www.pudasjarvi.fi/tuet

PUDASjärveläinen
luettavissa netissä: www.vkkmedia.fi

Kun joulupukki risuja toi

Joulunaika on monenlaisien tunteiden, kokemusten ja muistojen aikaa. Kynttilöiden vieni läheisten haudoille on kuulunut ja kuuluu edelleenkin useimpien ihmisten jouluaaton kauneimpiin perinteisiin. Lapsuudessani haudoille vietiin kannetomat talikynttilät. Kynttilöiden liian aikaisen sammumisen estämiseksi lumeen kaivettiin sievät kolot, joihin valontuojat aseteltiin. Kuusen havuilla haudan koristelu sai viime silauksensa. Hau-doilla käyntiin osallistui koko perhe. Sama käytäntö kiinnitti huomioni tänäkin Jouluna Pudasjärven hautausmaalla. Jouluevankeliumin kuunteleminen ja tärkeiden jouluvirsien laulamisen mahdollisuus jouluaaton on nykyään mahdollista useampaan kertaan. Kirkon juhla-au-

kiolla ulkoilmassa tapahtuva jouluaaton hartaus on yksi toimiva ja käytännöllinen mahdollisuus nykyajan ihmisille päästä Joulun tärkeän sanoman äärelle hautausmaavierailun yhteydessä. Jouluaaton illansuussa vaeltaessani koiraystäväni kanssa hiljentyneessä kaupungin keskustassa muistin kuinka aikoinaan joulumuistamiseen kuului ihmisten lahjomisten lisäksi kotieläinten erityiskohtelu. Navetan asukit saivat jonkin ylimääräisen herkkupalan tai ruoka-annoksen. Pihapiirin linnuille katettiin ruokapöytä jyväsillä lyhteillä ja makoisat talit asetettiin lintulau-doille. Hevonen ja lehmätkin suittiin ja harjattiin suurella lämmöllä nätin näköisiksi.

Jouluaajassa on hienoa taidaa ja mahdollisuus päästä mielikuvitus ja omat mietteet valloilleen. Katujen ja teiden varrella olevista ta-

loista loistivat monenkirjaiset valot ja valorakennelmat piristäen tummaa pakkasiltaa. Näitä ihaillessa ja katsellessa oli mielenkiintoista pohtia millaisia touhuja ja keskustelua asuntojen sisällä saatetaankaan käydä. Pohdittiinko vallitsevan koronan aiheuttamia erityistoimia Joulun viettoon ja muuhun elämän menoon? Odotettiin vielä yhteydenottoa tärkeältä ihmiseltä? Rohkenimmeko itse lähestyä joulutervehdyksellä myös vähemmän läheistä, mahdollisesti yksinään olevaa ihmistä? Tuskailtiin kotoisuuksia tekemättömiä tai unohtuneita töitä tai joulumuistamisia? Ymmärrämmekö olla kiitollisia niille monien alojen puurtajille, jotka palvelevat meitä muita tänä erityisaikana ja vieläpä juhla-aikana? Miten voimme tukea lapsiamme, nuoriamme, apua tarvitsevia perheitä,

työtä vailla olevia ihmisiä ja elinvoimaa ylläpitäviä yrittäjäme vaikeiden asioiden tai ahdistuksen riepotellessa? Mistä löytyy kärsivällisyys ja turvallisen lämmän suhtautuminen lähimmäisiimme? Rohkenemmeko kiittää itseämme ja läheisiämme kuluneen vuoden hyvistä asioista ja tapahtumista, joita kaikesta huolimatta olemme kohdanneet?

Näitä miettiessäni näkyviin ilmestyi erikoinen ja odottamaton kulkija. Minua ja Rocky-koiraa vastaan kurvasi polkupyörällä joulupukki! Pukinkonttia liikukujalla ei ollut kyydissään, mutta punainen asu, pukinhattu ja pyörän takana iloista joulunhenkeä vilkuttava puna- valo nostivat hyväntuulen hymyn kasvoille. Tämä näky toi mieleeni vahvan joulupukkimuiston lapsuudestani. Hiukan nuoremman sisareni kanssa olimme taas

jouluaattona pukkia suurella jännityksellä ja pelollakin odottaessamme käyttäytyneet turhan rajuotteisesti. Eli tapelleet ja olleet tottelemattomia. Äiti oli varoitannut meitä useaan otteeseen: "Ellette heti asetu ja käyttäydymme kunnolla, joulupukki tuo teille lahjojen sijasta risuja." Varoitukset eivät tehonneet, vaan villi meno jatkui iltaan ja joulupukin saapumishetkeen saakka. Vihdoinkin eteisestä kuului joulupukin kolistelu ja tuvan ovi aukesi. Näky oli hyttävä!

Suuri varpukimppu joulupukin käsissä. Ei minkäänlaista lahjasäkkiä missään. Pukki kertoi kuulleensa, että olimme sisareni kanssa olleet kurittomia, joten lahjoiksi saamme vain piiskoja. Anteeksi pyynnöllä ja Joulupuulaulun laulamisella meillä on mahdollisuus korjata virheemme ja saisimme lahjojakin. Oman arvonsa

tunteva sisareni loukkaantui piiskoista niin, ettei pukille anteeksi pyyntöä eikä laulua suonut. Minä tietenkin lahja-ahneena nienlin kiukkuni ja itkukurkussa pyytelin ilkeydeni anteeksi ja laulaa luikautin nuotin vierestä pakollisen laulun. Sain himoitsemäni lahjat ja sisarenikin olisi saanut omansa, mutta periaatteen ihmisenä hän ei huolinutkaan niitä. Vastaa joulupäivän aamuna äiti sai houkutelua hänet vastaanottamaan lahjansa. Traumoja tapahtuneesta ei jäänyt meille kummallekaan, ainoastaan hauska ja opettava muisto.

Elämänvaloisaa Vuotta 2022 kaikille!

Sointu Veivo

Joulupuuroa ulkona

Telttavuorossa Marko, Keijo, Timo ja Marja.

Pudasjärven seurakunta järjesti perinteisen joulupuurotapahtuman keskiviikkona 15.12. seurakuntakeskuksen pihalla.

Tuima tuuli ja pölyävä lumi verottivat jonkin verran väkeä, mutta kirkkoherra Timo Liikanen kertoi, että heti tarjoilun alkaessa puuroa sai lappaa kuppeihin ihan jatkuvasti, ja väkeä oli

jonoksi asti.

Paikalla kävi puurojake-lun aikana reipas neljäsataa ruokailijaa. Teltassa talkoilivat vuorotellen kirkkoherra Timo Liikanen, kanttori Keijo Piirainen, diakoni Marko Väyrynen, nuorisotyön ohjaaja Tiina Inkeroinen, lastenohjaaja Tanja Halme-kangas sekä lastenohjaajan sijainen Marja Lantto. Keit-

tiössä puuroa keittivät seurakunnan siivooja-vahtimestari Ulla Salmela sekä Anja Jussila Pitopalvelu Anjus-kasta.

Seurakunnan tarjoamaa kaiken kansan joulupuurotarjoilua on ollut nyt viisi kertaa ja aina tapahtuma on vetänyt satapäin ruokailijoita – jopa tuhannen kävijän määrä on rikkoutunut.

Martta Koskela oli myymässä mattoarpoja.

Viime vuosi jäi poikkeuksellisesti väliin. Paikan päällä tapaa tuttuja ja porinapiirejä syntyy niin seurakunnan työntekijöitten kuin toisten ruokailijoiden kesken.

Viereisessä teltassa oli myynnissä lähetyksen mattoarpoja.

Terttu Salmi

Ari-Pekka "Ape" Nieminen aluevaaliehdokkaana

Minä en voi tarjota sinulle makkaraa tai glögiä kauliasta, houkutellessa vaalibusseihin tai seisoa jonkun valovoimaisen poliitikon vierellä. Pienet ovat eväät minulla ja KD:lla. Näissä vaaleissa onneksi Kokoomus, Ruotsalainen kansanpuolue ja Kristillisdemokraatit ovat yhteisessä vaaliliitossa. Haluamme vaikuttaa maakunnan ja kotikunnan parhaaksi.

Keväällä KD:n puheenjohtaja Sari Essayah kutsui minua kuntavaaliehdokkaaksi. Lähdin epävarmana mukaan. Pääsin kaupunginvaltuustoon ensi yrittämällä, kiitos rohkeiden äänestäjien. Mitä olen saanut aikaiseksi valtuustossa tai hyvinvointivaliokunnassa? Kaikki on ollut uutta, mutta pikkujalka eteenpäin. Ensikertalaisena kaikkea ei ihan tiedä, mutta hyvin ovat kollegat kestäneet. Ensimmäinen vuosi menee opetteluun. Rohkeasti olen kuitenkin ottanut kantaa eri asioihin ja esittänyt mielipiteitä. Aloitteita olen tehnyt niin hyvinvointivaliokunnassa kuin valtuustossakin.

Aluevaaleissa KD:n tavoitteena on "Enemmän hyvinvointia, vähemmän hallintoa" otsikoidun vaaliohjelman mukaisesti hyvinvoiva Suomi. Haluamme myös huolehtia henkilöstön hyvinvoinnista, alueellisesta demokrati-

asta ja pienten kuntien äänen kuulumisesta.

Omat vaaliteemani kiteytyvät sisäiseen yrittäjyyteen (talouteen), hyvinvointialueiden yhteistyöhön ja ehdottomiin terveys-sosiaali- ja pelastustoimen palveluiden tasavertaisuuden saamiseen. Rahankäyttö hyvinvointialueella tulee kasvamaan mm. palkkojen harmonisoinnin yhteydessä, joka kyllä edistää tasapuolisuutta ja lisää työmotivaatiota. Näkisin hyvänä, että jokainen työntekijä ajattelisi työpaikkaa "oman yrityksenä" ns. sisäisen yrittäjyyden näkökulmasta. Kaikissa toimissa tulisi ajatella, miten tämän voisi tehdä taloudellisesti, mutta laadukkaasti. Pienistä teoista kasvaa suuri säästö ja näin kansalaisten verotuloja säästyisi. Työntekijöiden tulee saada vaikuttaa omaan tekemiseensä (ideat, uudet työtavat..) KD ei kannata maakuntavuoroa, koska se eriarvoistaa hyvinvointialueet. Esimerkiksi jos maakuntaverot olisivat prosentti, pienempi hyvinvointialue saisi vähemmän. Taloudenpidossa tulee tehdä järkeviä kokonaisratkaisuja, jotka kantavat pitkälle. Hallitusohjelman mukaisesti uudistuksen yhtenä tavoitteena on myös kustannusten kasvun hillintä.

Laki hyvinvointialueista ei estä yhteistyön tekemistä toisen hyvinvointialueen kanssa. Pohjois-Pohjanmaa-

Aluevaaliehdokas Ape Nieminen oli ennen joulua vaaliliitokumppanin Kokoomuksen teltalla entisen kirjakaupan edustalla tarjoamassa glögiä ja pipareita.

on laaja alue. Jostakin alueen reunalta olisi helpompi päästä hoitoon viereiselle hyvinvointialueelle. Yhteistyötä voisi olla suurissa hankinnoissa tai erikoissairaanhoidon liittyvissä asioissa.

Kolmanneksi jokaisen ihmisen täytyy päästä käyttämään terveyden- tai sosiaalisiin palveluihin liittyviä neuvonta- tai hoitopalveluja ehdottomasti. Mikään keino ei saa olla esteenä hoitoon pääsulle. Jokainen ihminen on itsessään äärettömän arvokas. Kannatan palvelusetelien käyttöä, joilla saadaan yksityinen ja kolmannen sektorin toimijat mukaan yhteiseen kuvioon. Ennaltaehkäisevään toimintaan tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota, koska se tuo hyvinvoin-

tia elämään ja toisaalta se säästää aikaa ja rahaa potilashuollossa. Meidän ei pidä pelätä tai epäillä, että peruspalvelut siirtyvät jonnekin kauas, koska hyvinvointialueet päättävät itsehallintonsa nojalla rahoituksen käytöstä ja kohdentamisesta. Rahoituksen on turvattava perustuslain edellyttämällä tavalla riittävien sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestäminen. Pudasjärvi laajana kuntana kaipaa toimivat, vähintään kaksi, ambulanssit. Liikkuvaklinikabussikään ei olisi pahitteeksi, mutta näistä asioista päättää tuleva aluevaltuusto.

Ape Nieminen
aluevaaliehdokas, KD

Lähestymme merkittäviä vaaleja

Olemme uuden vuoden kynnyksellä. Uusi vuosi tuo toivottavasti mukanaan monta mukavaa hetkeä itse kullekin ja yhteisestikin. Suomen itsenäisyyden ajan ehkä merkittävin uudistus saa alkaa toteutumisen tammikuussa järjestettävistä aluevaaleista.

Nyt toteutettava sote-uudistusta valmisteltiin moneen malliin noin 15 vuotta. Viimein tällä hallituskaudella löytyi malli, jolle sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi on hyvä rakentaa. Keskustan tavoitteena on ollut säilyttää itsenäiset kunnat elinvoiman ja sivistyksen ylläpitäjinä ja saada kuntataloutta paikoin raskaasti painavat sote-palvelut laajemmille harteille.

Ne laajemmat harti-at tulevat meille Pudasjärvellä nyt Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen nimisenä. Nimi on uusi, mutta palvelut, joita se tulee vuoden 2023 alusta alkaen tuottamaan, ovat meille tuttuja, tarpeellisia ja läheisiä.

Puhutaan siis meidän terveyskeskuksen, vuodeosaston, vanhusten kotipalvelun, kotiin annettavien lapsiperheiden palveluiden, kehitysvammaisten ja muiden erityisryhmien palveluiden sekä pelastustoimen kokonaisuudesta. Vuoden 2023 alusta Pudasjärven kaupunki, Oulunkaaren kunta, Oulu-Koillismaan pelastuslaitos eivät näitä siis enää toteuta, vaan järjestäjänä on Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue.

Sote-uudistuksen valmistelu kesti pitkään, mutta aluevaalit, joilla aluevaltuuston jäsenet valitaan, tulevat pian. Ennakoönnestys alkaa jo 12.1.2022, joka on pian loppiaisen jälkeen. Kotiäänestykseen ilmoittautumisen tulee tapahtua 11.1.2022 mennessä.

Aluevaltuustoon valitaan 79 valtuutettua. Ensimmäisellä aluevaltuustolla on vaativa tehtävä päättää pohja hyvinvointialueen hallinnolle. Palvelustrategia (eli miten sote-palvelut Pohjois-Pohjanmaalla tuotetaan) ja palveluiden järjestämisen suunnitelma (eli missä ja milloin palvelut tuotetaan) ovat varmasti ne ensimmäisten kuukausien tärkeimmät päätökset, joita aluevaltuustossa tehdään.

Aluevaltuustoon tarvitaan valtuutettuja, jotka pystyvät pitämään omansa kunnassa tarvittavasta palveluvarustuksesta huolta, mutta myös tarkastelemaan sote-palveluiden kokonaisuutta maakunnan laajuisesti. Tämä on uusi tilanne sekä äänestäjille että ehdokkaille. Koko Pohjois-Pohjanmaa on yhtä äänestysaluetta ja kaikki valituksi tulleiden pitää pystyä hahmottamaan sote-palveluiden järjestäminen maakunnan laajuisena asiana.

Keskustan pitkäaikainen tavoite on ollut päättää suoralla kansanvaalilla valitsemaan päättäjät maakunnan laajuisen organisaatioon. Se toteutuu nyt ensimmäistä kertaa Pohjois-Pohjanmaalla ja siksi on äänioikeutettujen hyvä äänestää ja tulla esiin tahtonsa vaaleissa. Kannattaa siis valmistautua aluevaaleissa äänestämiseen.

On varmasti Pudasjärven etu, että aluevaltuustoon saadaan Pudasjärveltä päättäjiä. Olen aluevaaleissa ehdokkaana ja valmis maakunnalliseen sote-työhön. Olen Kainuun sotessa aikanaan nähnyt, mitä tarkoittaa perus- ja erikoissairaanhoidon järjestämisen samassa organisaatiossa ja odottanut tätä hetkeä, jolloin sama pääsee toteutumaan muuallakin maassa.

Hyvinvointialue saa rahoituksensa suoraan valtion budjetista. Valtio jakaa varat hyvinvointialueille suurelta osin alueen palvelutarpeiden mukaisesti. Pidän tärkeänä, että hyvinvointialueella resurssit kohdennetaan palvelutarpeen mukaan. Jos näin tapahtuu, palvelut tuotetaan uudistuksen tavoitteen mukaisesti eli siten, että kaikki saavat tarvitsemansa palvelut tasavertaisesti asuinpaikasta riippumatta.

Hyvää alkavaa uutta vuotta kaikille lukijoille!

Anni-Inkeri
Törmänen
Aluevaaliehdokas,
Keskusta

PUDASjärveläinen
luettavissa netissä jo
KESKIVIKKONA www.vkkmedia.fi

Hetekylän Keinäspärltä motokuskiksi Kanadaan

Hetekylän Keinäspärltä kotoisin oleva metsäkoneenkuljettaja Jukka Jokikokko näki keväällä Facebookissa ilmoituksen, jossa haettiin monitoimikoneen ja ajokoneen kuljettajia Kanadaan.

Jukka Jokikokko on lähdössä motokuskiksi Kanadaan. Pudasjärveläisessä tullaan julkaisemaan hänen vaiheitaan siellä.

-En silloin perehtynyt siihen sen tarkemmin. Sitten joku YouTubessa hakkuuviideoi katselijaksi kysyi, olisitko kiinnostunut näistä Kanadan savotoista. Aloin kysellä asiaa tarkemmin. Sain tietää, että Eila-Kaisla hoitaa Suomessa rekrytointia. Kyselyni sieltä tarkempia tietoja, päätin hakea työpaikkaa. Nyt ollaan siinä pisteessä, että allekirjoitin vuoden sopimuksen ja tammikuun 10. päivän pitäisi lähteä Kanadaan hommiin, ellei vallitseva tilanne aseta matkustusesteitä, Jokikokko kertoo.

Jokikokon työnantajana toimii J. D. Irving, joka on Kanadan suurimpia yksityisiä metsän omistajia. J. D. Irvingin omalla metsäyhtiöllä Wood Divisionilla on reilut 400 metsäkoneetta töissä metsässään ja näistä 15 koneessa on suomalaiset kuljettajat hommissa. Puun jatkojalostuksesta vastaa J. D. Irvingin omat sahalaivat. Hakkuut suoritetaan istutetuissa pihita- ja kuusimetsissä tukki- ja kuitupuuna pääsääntöisesti harvennushakkuina.

- Työpaikka tulee olemaan New Brunswick provinssissa. Palkan vuoksi sinne ei kannata lähteä. Rahallisesti Suomessa pärjäisi kokenempi kuski paremmin, mutta vastaavasti työn verotus ja siellä eläminen on halvempaa. Palkkataso on suunnilleen sama kuin Suomessa eikä sen päälle tule mitään ilta-, yö- tai sunnuntaikorvauksia. Toisaalta kukaan ei tule kieltämään, vaikka teet töitä yötä päivää. Terveystarkastus siellä on ilmaista, mutta jos joudut sairastelemaan, niin joudut korvaamaan ne päivät työnantajalle, jos työnantaja maksaa palkkaa sairausajalta. Lennot sinne maksaa työnantaja, joka tulee myös

Jukan YouTubessa julkaistu hakkuuviideo edesauttoi Kanadan savotoille lähtemisessä.

alussa asumisessa vastaan ja antaa auton käyttöön, että pääsee alkuun. Koeaika on kolme kuukautta.

-Nuorempana sitä ajatteli kiertävänsä ja katselevansa maailmaa. Nyt kun kilometrejä alkaa olla mittarissa melkoisen paljon, niin huomaa, että melko vähiin on jäänyt maailman kiertäminen, joten nyt on aika lähteä, jos meinaa lähteä. Tehdään töitä ja töiden välissä tutustutaan paikalliseen kulttuuriin ja maahan sen verran minkä kohtuudella ehtii tehdä, tuumailee Jokikokko.

Metsäkorjuumenetelmät kehittyneissä

Kanadassa on meneillään metsäkorjuumenetelmien modernisointi. Ikivanhat, puunkorjuissa käytetyt vaijerilinjat ja puiden rahtaamisesta runkoina lansseihin ovat jäämässä historiaan muualla, paitsi vuoristoisilla seuduilla, jossa niitä vie-

lä joudutaan käyttämään. Tilalle on tullut nykyaikaiset hakkuukoneet ja ajoketjut. Paikalliset yritysajat ovat käyneet tutustumassa Suomessa ja muissa pohjoismaissa tälläisiä metsänhakkuu- ja -hoitomenetelmiin ja haluavat saman tehokkaan menetelmän myös sinne. Suomalaiset kuskit opastavat työn ohessa paikallisille konemiehille pohjoismaisia työtapoja ja menetelmiä.

Myös Jukka Jokikokon isän puoleisesta, Raution suvusta, sekä äidin puoleisesta, Kälkäjän suvusta lähti ihmisiä aikoinaan "lännelle" parempaa elämää hakemaan. Miehet puursivat tutuissa ammateissaan metsätöissä, osa kävi myös kuparikaivoksiin tutustumassa. Naiset hoitivat taloutta tai kävivät töissä kotitalouksissa, ravintoloissa tai hotelleissa. Kälkäjät ja Rautiot kotiutuivat ja jäivät asumaan Amerikan mantereelle ja Rautiot muuttivat sittemmin sukunimensä Mattssoneiksi.

Mattssonin jälkeläiset kävivät -70 luvulla tutustumassa esi-isänsä synnyinseutuun ja pitivät yhteyttä Suomen sukulaisiinsa.

Suomalaiset eivät pelkää pimeää

Suomalaiset tunnetaan Kanadassa tehokkaina, hyvin koulutettuina ja ammattitaitoisina konekuskina, jotka eivät pelkää pimeää, eivätkä hätkähtelee pakkasia, kuten sinne mm. Brasilian plantaaseilta tulleet työntekijät, joilta menee tovi sopeutua sikäläisiin olosuhteisiin. Myös suomalainen mentaliteetti ja kulttuuri ovat hyvin lähellä toisiaan, joten suomalaisten on helppo sopeutua sikäläiseen elämäntapaan.

Jukan kuulumisia ja tunteita kuullaan muutamia kertoja reissun aikana. Seuraava kerran hänen kuulumisiaan kuullaan, kun hän on päässyt asettumaan maahan ja tutustunut työ- ja asuinpaikkaansa. E.R.

Muuttoaalto "lännelle" 1850 - 1950

Hetekylän Keinäspärltä kotoisin oleva Jukka Jokikokko on lähdössä tammikuussa ajamaan monitoimikoneita Kanadaan. Verestetäänpä hiekan muistia millainen oli suuri muuttoaalto Amerikkaan ja Kanadaan 1850 - 1950 välisenä aikana.

1800-luvulla ja 1900-luvun alkupuolella Pudasjärven lähes joka kylästä lähti väkeä Amerikkaan parempaa elämää hakemaan. Suomalaisia alkoi muuttaa Kanadaan 1880-luvun alussa, ja siirtolaisuus jatkoi suurena aina 1900-luvun puoliväliin asti. Siirtolaiseksi lähdettiin paremman toimeentulon toivossa tai sitten lähdettiin

karkuun rikosseuraamuksia tai elatusmaksuja. Kanada valittiin usein muuttokohdeksi, koska se muistuttaa monella Suomea ja suomalaiset pärjäivät hyvin alkuperäisväestön kanssa.

Matka oli raskas ja vaivalloinen, etenkin kun suurin osa lähtijöistä oli kielitaidottomia. Pitää muistaa ettei 1900-luvun taitteissa syrjäkyläin ihmiset olleet käyneet juurikaan kaupungeissa. Matkustaminen tapahtui hyväällä tuurilla hevoskyydillä, muutoin oli kuljettava kävelemällä. Nyt oli osattava kulkea kaupungissa, ostaa juna- ja laivaliput ja pärjättävä taipaleen ylitse ummikona pelkän osoitelapun avulla, ellei mukaan ollut

sattunut joku kielitaitoinen. Perille päästyään siirtolaiset työskentelivät kaivoksissa sekä metsä- ja rakennustyömailloilla. Pääsääntöisesti siirtolaiset pärjäivät uudessa maassa hyvin. Olivathan he jo täällä tottuneet kovalla työllä leipänsä irti repimään, kun sama tahti oli myös siellä, niin varallisuutta alkoi karttua ja elämä oli malliltaan. Vaurastuttuaan osa heistä palasi takaisin Suomeen, osa jäi sinne töihin tai osti oman tilan, josta hankki elantonsa. Keskilännen ja lännen osavaltioissa oli raiwaamatonta metsämaata, itäisillä seuduilla oli taas autioituneita ja rappeutuneita maatiloja.

Atlantin siirtolaisliikenne

oli voimissaan 1900-luvun vaihteen molemmin puolin. Yhä kasvava matkustajalainasto kuljetti toiveikkaita vaeltajia kohti lännen kultamaata. Suuren amerikkansuuret siirtolaisuuden aikana matka suomalaiselta kotikylältä pohjoisamerikkalaiseen satamakaupunkiin kesti kahdesta viikosta kuukauteen. 1870- ja 1880-luvuilla matka kului useimmiten Vaasasta tai muusta Pohjanlahdella sijaitsevasta satamasta rannikkolaivalla Tukholmaan, josta jatkettiin junalla tai laivalla Göteborgiin. Sieltä matkustettiin junalla ja laivalla Englannin Hulliin ja sieltä junalla Liverpooliin. Varsinainen valtamerimatka alkoi Liverpoolis-

ta. Suomalaisen tärkeimmät mihinouspaikat olivat Yhdysvalloissa New Yorkin edustalla sijaitseva Ellis Island sekä Boston, Kanadassa Quebec.

1880-luvulta eteenpäin yleistyi matkustaminen Hangon kautta Tukholmaan. Vuonna 1891 Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö aloitti säännölliset siirtolaiskulkut suoraan Hangosta Hulliin.

Yhdysvaltoihin ja Kanadaan läksi siirtolaiseksi eniten väkeä Pohjanmaalta ja Pohjois-Pohjanmaalta. Suurimman muuttaneiden ryhmän muodostivat rengit ja piitit ja vakinaista työtä vaillo olevat vuokratilalliset eli juuri ne ihmisryhmät, joi-

den mahdollisuudet parempaan toimeentuloon olivat silloin ja jatkossakin kotimaassa hyvin vähäiset. Toinen suuri ryhmä olivat sellaiset talollisten pojat ja tyttäret, joille ei riittänyt toimeentuloa kotitilalla, ja joille ei ollut tarjolla edes torppaa tai muuta vastaavaa "omaa maata". Nämä kaksi pääryhmää käsittivät yli puolet Suomesta lähteneiden siirtolaisten määrästä. Useimmiten siirtolaiseksi lähti ensiksi mies, joka perille päästyään oli saanut elämänsä järjestyksensä hommansa perheensä tai sukulaisiaan sinne töihin. E.R.